

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA
OBSZARÓW POŁOŻONYCH WE WSIACH ŁAZISKO I NIEBRÓW W GMINIE
TOMASZÓW MAZOWIECKI

Etap: ponowne wyłożenie do publicznego wglądu (06.04.2021 r. - 28.04.2021 r.)

Temat: Prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania dla obszarów położonych we wsiach Łazisko i Niebrów w Gminie Tomaszów Mazowiecki

Umowa: Nr 280.RZ.272.1.38.2018 z dnia 16 maja 2018 r.

Zamawiający: Gmina Tomaszów Mazowiecki

Wykonawca: PRACOWNIA TEREN , 90-448 Łódź, ul. Żwirki 1C, lokal 3

Autor: mgr inż. Justyna Borkowska

Justyna Borkowska

-20 stycznia 2019 r.-

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
2. PODSTAWA PRAWNA.....	3
2.1. Warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.....	3
2.2. Główne cele dokumentu i zakres opracowania.....	5
2.3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	5
3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	6
4. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROGNOZĄ.....	8
4.1. Położenie administracyjne i fizyczno - geograficzne	8
4.2. Budowa geologiczna.....	10
4.3. Rzeźba powierzchni.....	13
4.4. Warunki klimatyczne.....	13
4.5. Wody powierzchniowe.....	13
4.6. Wody podziemne	16
4.7. Gleby.....	18
4.8. Szata roślinna i świat zwierzęcy.....	19
4.9. Dziedzictwo i zasoby kulturowe.....	20
5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PLANU.....	21
6. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	22
6.1. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych	22
6.2. Stan zanieczyszczenia powietrza.....	25
6.3. Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektroenergetycznym	29
6.4. Zagrożenie środowiska przez odpady	34
7. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ PLANU, DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCA OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	35
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM	38
9. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PRZYSZŁEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY.....	44
9.1. W zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego	44
9.2. W zakresie emisji zanieczyszczeń do wód lub do ziemi	44
9.3. W zakresie zagrożenia odpadami i zanieczyszczenia gleby lub ziemi	45
9.4. W zakresie wykorzystywania zasobów środowiska i niekorzystnego przekształcania terenu.....	45
9.5. W zakresie emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych	48
9.6. W zakresie występowania poważnych awarii.....	49
10. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA NA CAŁOŚĆ ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W ICH WZAJEMNYM POWIĄZANIU	50
10.1. W zakresie oceny stanu i funkcjonowania środowiska wynikającego z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencji do zmian przy braku realizacji ustaleń projektu planu	50
10.2. W zakresie oceny zagrożeń dla środowiska z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu lub innych terenach.....	51
11. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE	51
12. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH, OGRANICZAJĄCYCH I KOMPENSACYJNYCH.....	57
13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE.....	58
14. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	58
15. METODY MONITORINGU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA.....	59
16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	59
17. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	61

1. WSTĘP

Podstawą opracowania jest umowa z dnia 16 maja 2018 r. zawarta między Gminą Tomaszów Mazowiecki a PRACOWNIĄ TEREN EWA KRAKOWSKA na wykonanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych we wsiach Łazisko i Niebrów w Gminie Tomaszów Mazowiecki.

2. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* a także *ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Prognozę oddziaływania na środowisko stworzono w powiązaniu z następującymi dokumentami, w oparciu o zawarte w nich ustalenia:

- Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych we wsiach Łazisko i Niebrów w Gminie Tomaszów Mazowiecki, PRACOWNIA TEREN EWA KRAKOWSKA,
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych we wsiach Łazisko i Niebrów w Gminie Tomaszów Mazowiecki, PRACOWNIA TEREN EWA KRAKOWSKA,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tomaszów Mazowiecki (Uchwała Nr III/27/02 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 20 grudnia 2002 roku).

2.1. Warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z *ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, prognoza sporządzana dla potrzeb postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinna określać i oceniać między innymi skutki

wpływu realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na elementy środowiska przyrodniczego oraz dobra materialne, a także skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów.

Ustala się, iż prognoza powinna obejmować obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń miejscowego planu. Zatem obszar objęty prognozą nie może być mniejszy od obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, co jest konieczne zważywszy na wzajemne powiązania poszczególnych elementów środowiska.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie – został określony przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tomaszowie Mazowieckim pismem PPIS-ZNS-471/9/17 z dnia 02.02.2017 r. oraz przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi pismem WOOŚ-II.411.46.2017.MGw z dnia 6 lutego 2017 r.

Poniżej przedstawiono zakres sporządzonej prognozy w oparciu o art 51 ust 2 ustawy ze wskazaniem treści zawartych w niniejszym dokumencie:

OZNACZENIE ARTYKUŁU USTAWY	ZAKRES PROGNOZY	WSKAZANIE TREŚCI ZAWARTCH W OPRACOWANYM DOKUMENCIE (ROZDZIAŁ)
art.51. ust 2 pkt 1 lit a	informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	3
art.51. ust 2 pkt 1 lit b	informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,	2
art.51. ust 2 pkt 1 lit c	propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	15
art.51. ust 2 pkt 1 lit d	informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	14
art.51. ust 2 pkt 1 lit e	streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	16
art.51. ust 2 pkt 2 lit a	określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	4,5,6
art.51. ust 2 pkt 2 lit b	określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	4,6
art.51. ust 2 pkt 2 lit c	istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	7
art.51. ust 2 pkt 2 lit d	cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	8
art.51. ust 2 pkt 2 lit e	przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura	11

	2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	
art.51. ust 2 pkt 3 lit a	przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	12
art.51. ust 2 pkt 3 lit b	przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	13

2.2. Główne cele dokumentu i zakres opracowania

Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian środowiska, wywołanych przez zagospodarowanie terenu ustalone przez nowe zapisy planu miejscowego.

Prognoza ma za zadanie:

- określić pojawiające się zagrożenia wynikające z dopuszczenia przez plan nowych sposobów użytkowania terenów,
- sprawdzić, czy zostały uwzględnione uwarunkowania środowiskowe,
- ocenić skutki wynikające z realizacji projektowanych zamierzeń,
- sprawdzić, czy przyjęte sposoby zapobiegania i ograniczania negatywnego oddziaływania przyczyniają się do jego zmniejszenia,
- sprawdzić w jakim stopniu proponowany sposób zagospodarowania może naruszać zasady prawidłowej gospodarki zasobami.

2.3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego została opracowana metodą porównawczą, zgodnie z wytycznymi Instytutu Ochrony Środowiska.

Metoda opracowania polega na:

- określeniu stanu środowiska na terenie objętym planem i terenach otaczających,
- ocenie projektowanych zmian w aspekcie wpływu ustaleń na stan środowiska,
- ocenie zgodności projektowanych rozwiązań z zasadami zrównoważonego rozwoju i aktualnymi aktami prawnymi oraz dokumentami wyższego rzędu takimi jak:
 - Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.
 - Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku.
 - Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020, Uchwała Nr XXXIII/644/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2013r.

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi” (LV/679/18 z dn. 28.08.2018)
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tomaszów Mazowiecki,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000,
- Dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków,
- Rozporządzenie z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły,
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowe działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE seria L z 2000 r. Nr 327 z późn. zm.),
- Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim,
- Stan środowiska określono na podstawie materiałów instytucji zajmujących się ochroną środowiska, specjalistycznych opracowań naukowych, informacji zawartych w materiałach archiwalnych, powszechnie dostępnej literaturze specjalistycznej i informacjach dostępnych w Internecie oraz szczegółowych danych zebranych podczas dokonywanej inwentaryzacji terenu.
- Informacje zawarte w prognozie opracowano stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano je do zawartości i stopnia szczegółowości.

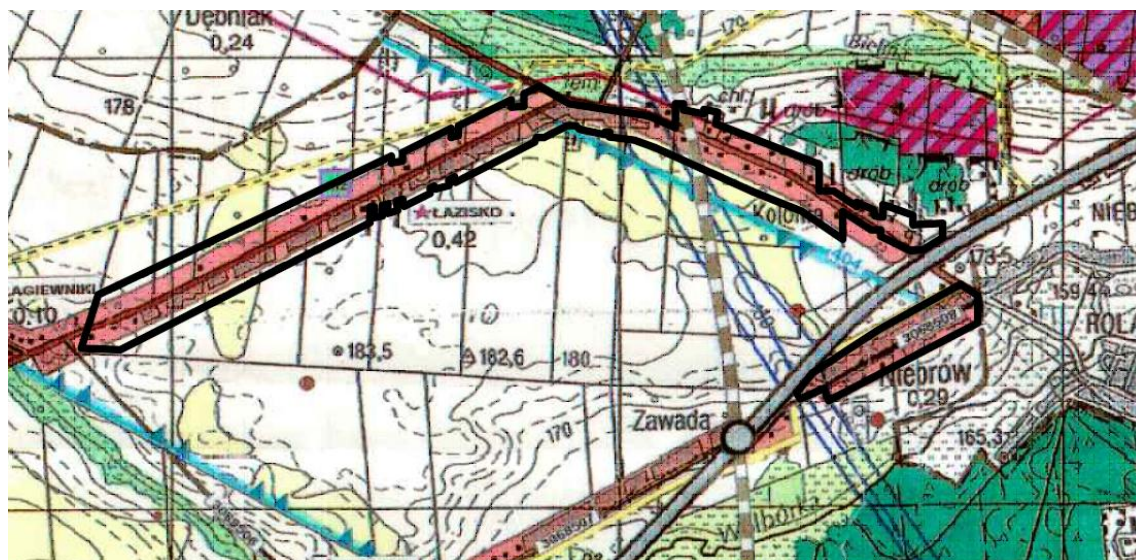
Stan środowiska określono na podstawie materiałów archiwalnych, książkowych, informacji w Internecie. Zestawienie innych wykorzystanych publikacji podano na zakończenie opracowania.

3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Prognoza uwzględnia informacje zawarte w:

- 1) **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tomaszów Mazowiecki** (Uchwała Nr III/27/02 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 20 grudnia 2002 roku)

Analizie poddano zapisy planistyczne zawarte w zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tomaszów Mazowiecki. Wymieniony dokument wskazuje kierunki rozwoju gospodarczo przestrzennego, identyfikując jednocześnie czynniki hamujące ten rozwój.

Wyrzs ze Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Tomaszów Mazowiecki wraz z oznaczeniem granicy projektu zmiany planu miejscowego

W aktualnym Studium obszar opracowania oznaczony został jako „Tereny zainwestowane i rozwojowe zgodnie z obowiązującym planem gminy”, które obejmują funkcje mieszkaniowe, zabudowę gospodarczą związaną z rolnictwem, budownictwo letniskowe, usługi wielofunkcyjne z dopuszczeniem rzemiosła nieuciążliwego, usług sportu i turystyki.

Projekt planu zakłada uzupełnianie istniejącej tkanki mieszkaniowej na obszarze objętym planem wraz z drobnymi zakładami usługowo- produkcyjnymi.

Projekt planu nie narusza „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tomaszów Mazowiecki” przyjętego uchwałą Nr III/27/02 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 20 grudnia 2002 roku.

Nadmienić należy, że urbanizacja obszaru objętego granicami planu odbywała się do tej pory w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzje w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego. W wielu miejscach gminy decyzje te zostały skonsumowane poprzez wydane pozwolenia na budowę oraz ich realizację.

Plan zagospodarowania przestrzennego Gminy opracowany był w trybie ustawy o planowaniu przestrzennym z 1984 r., przyjęty uchwałą Nr 72/14/92 z dnia 14 lutego 1992 r., a utracił ważność 31 grudnia 2004 r.

Natomiast obowiązujące studium uwarunkowań, uchwalone w roku 2002 r. (uchwała Nr III/27/02 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 20 grudnia 2002 r.) sporządzono w oparciu o ustawę o zagospodarowaniu przestrzennym z 7 lipca 1994 r.

Biorąc powyższe pod uwagę i ówczesne wymagania ustawowe, w kierunkach polityki przestrzennej wskazano "obszary zainwestowane i rozwojowe". W ich skład wchodziły tereny o funkcji mieszkaniowej, zabudowy gospodarczej związanej z rolnictwem, usług wielofunkcyjnych z dopuszczeniem rzemiosła nieuciążliwego.

W ramach prowadzonych obecnie prac planistycznych przeanalizowano istniejące zagospodarowanie terenu objętego planem, co wykazało istniejące już przemieszanie funkcji zabudowy mieszkaniowej i zabudowy zagrodowej, a także istniejące obiekty produkcyjno-usługowe, szczególnie we wsi Łazisko. Są to funkcjonujące firmy i zakłady, które powstały na podstawie decyzji administracyjnych, w minionych latach.

Tak więc, w obecnie opracowywanym planie miejscowym, zachowano ich przeznaczenie.

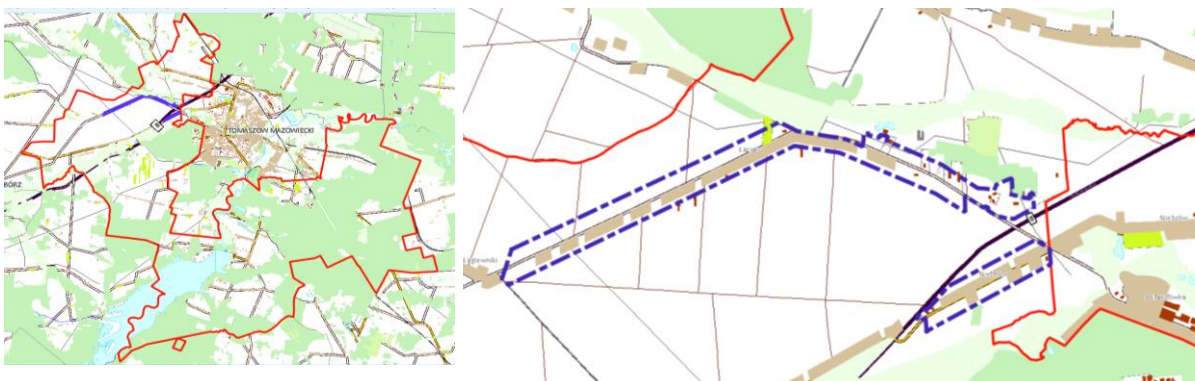
W świetle zapisów tekstowych studium (rozdział 3) jest to zbieżne z przyjętą polityką przestrzenną Gminy i nie narusza ustaleń studium.

4. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROGNOZĄ

Mając na uwadze, iż jednym z dokumentów, na podstawie których sporządzono zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jak i niniejszą prognozę jest opracowanie ekofizjograficzne (dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania), w którym dokonano szczegółowej analizy charakterystyki i funkcjonowania środowiska na terenie objętym zmianą planu - w rozdziale ujęta została jedynie synteza tych zagadnień.

4.1. Położenie administracyjne i fizyczno - geograficzne

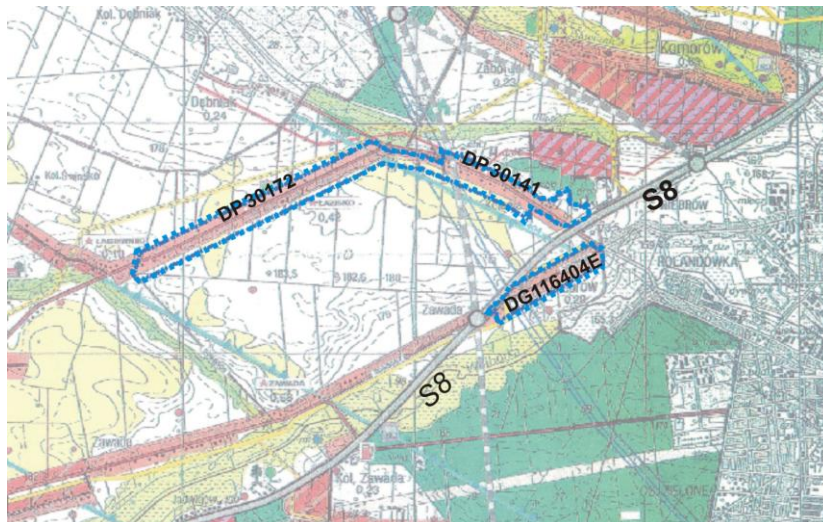
Obszar opracowania składa się z dwóch fragmentów znajdujących się w północno-zachodniej części Gminy Tomaszów Mazowiecki. Pierwsza część planu występuje we wsi Łazisko, o powierzchni ok. 83,7 ha, oraz druga część we wsi Niebrów o powierzchni ok. 21,5 ha.

Lokalizacja obszaru opracowania

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

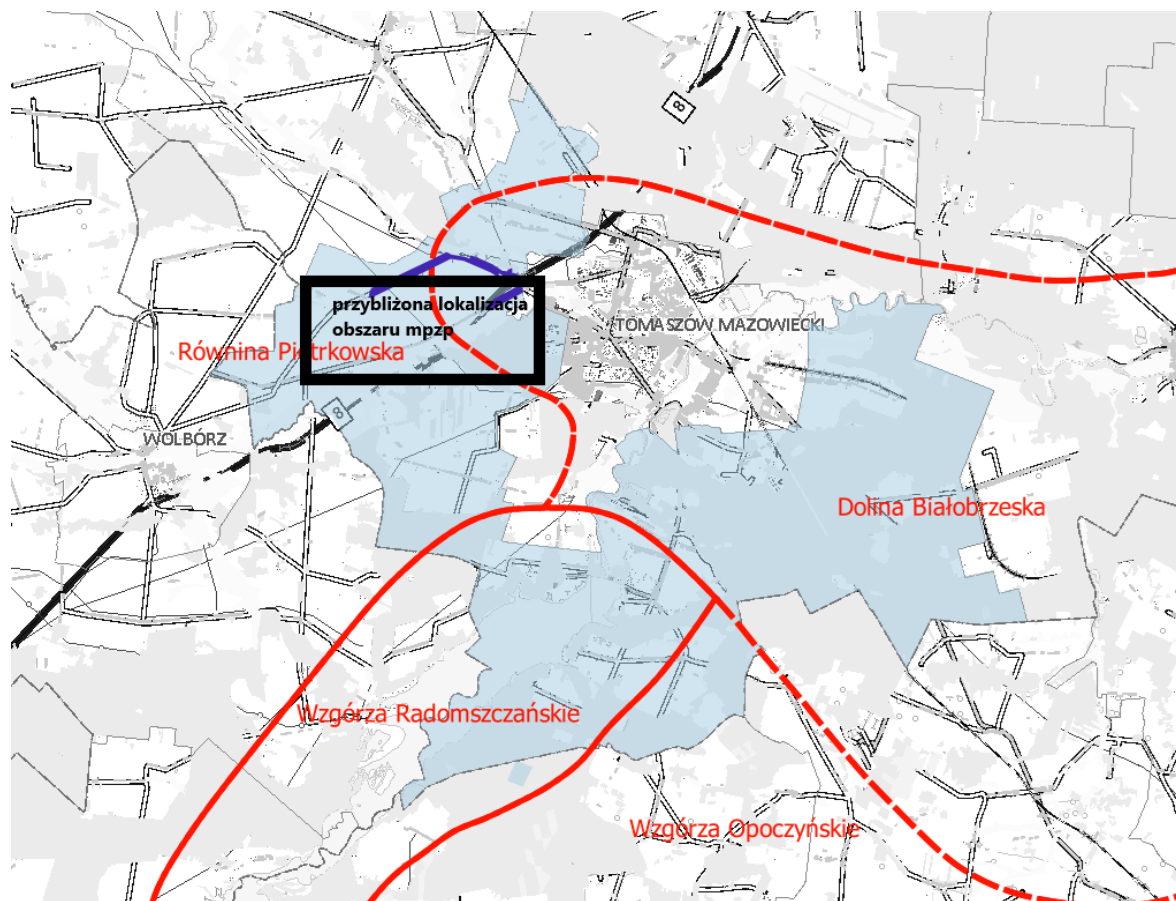
Obszar objęty opracowaniem, to pasy terenów, znajdujące się przy drogach powiatowych DP30172, DP30141 oraz gminnej DG116404E. Pomiędzy częściami opracowania przebiega droga ekspresowa S8, znajdująca się poza granicami planu. Zgodnie z obowiązującym studium przez północną część opracowania przebiega projektowana droga ekspresowa S-74.

Układ drogowy na tle obszaru opracowania

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tomaszów Mazowiecki

Wg regionalizacji fizyczno - geograficznej Polski J. Kondrackiego, teren objęty projektem planu leży w prowincji Niż Środkowoeuropejski, w podprowincji Niziny Środkowopolskie, w makroregionie Wzniesienie Południowomazowieckie. Inwestycja zlokalizowana jest w mezoregionach Równina Piotrkowska na zachodzie opracowania i Dolina Białobrzaska we wschodniej części.

Lokalizacja obszaru opracowania na tle mezoregionów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

4.2. Budowa geologiczna

Część wschodnia obszaru planu znajduje się w mezoregionie Dolina białobrzaska charakteryzującym się typem krajobrazu: obniżenia, kotliny, większe doliny i równiny akumulacji wodnej (częściowo z wydymami). Mezoregion Równina Piotrkowska, występujący w zachodniej części posiada typ -wysoczyzny staroglacjalne (bezejiorne).

Zgodnie z opracowaniem „Wody podziemne miast Polski” (Zbigniew Nowicki Marzena Jarmułowicz-Siekiera Dorota Olędzka) obszar Tomaszowa Mazowieckiego znajduje się w obrębie niecki tomaszowskiej (tzw. Mała niecka), która jest brachysynkliną w stosunku do niecki mogileńsko-łódzkiej. Osiowe części niecki tomaszowskiej zbudowane są z utworów kredy górnej. Najstarszymi osadami występującymi w rejonie miasta są utwory jury środkowej reprezentowane przez piaskowce oraz podrzędnie iłowce i mułowce z wkładkami wapieni i iłów o miąższości kilkuset metrów. Powyżej zalegają utwory jury górnej, miąższości około 1000 m, wykształcone jako wapienie pelitowe oksfordu górnego, nawiercone w Ciebłowicach i Spale; wapienie margliste, margle i iły margliste kimerydu stwierdzone w okolicach Białobrzegów, Tomaszowa-Wilanowa i Ciebłowic oraz magle, wapienie margliste, iły i iłowce margliste Portlandu nawiercone w Brzustówce i Wąwale. Kreda dolna reprezentowana jest przez mułowce i iły

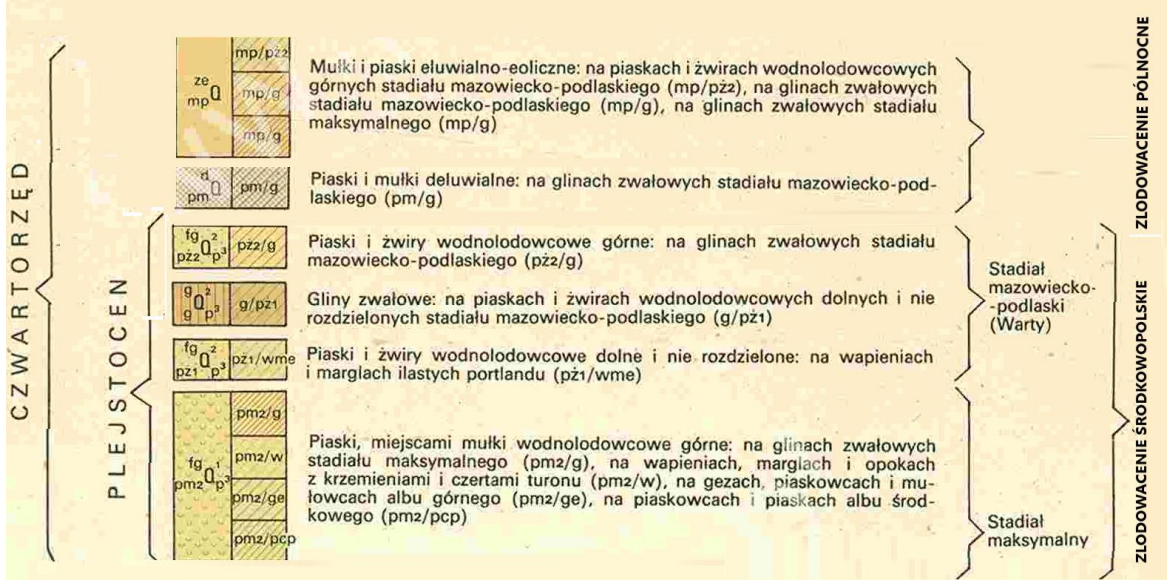
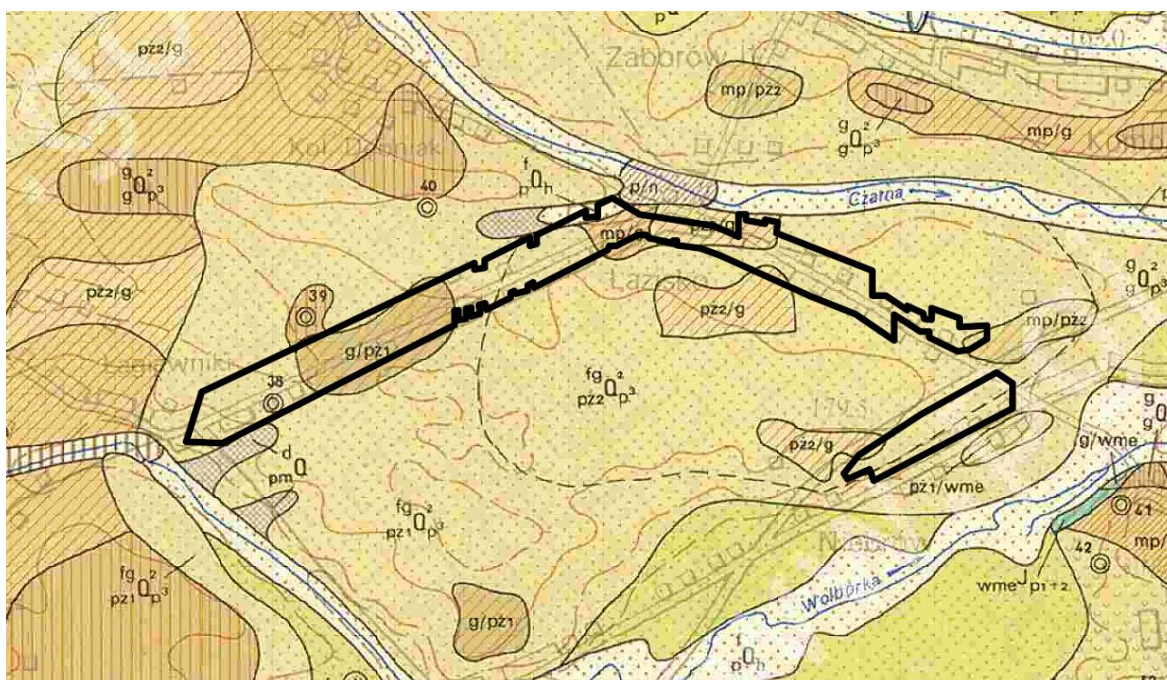
z syderytami beriasu i walanżynu, o miąższości nieprzekraczającej 35 m. Nawiercone zostały w okolicy Nieborowa, Tomaszowa Mazowieckiego oraz Wąwale, w którym stwierdzono także występowanie iłów popielatoszarych i czarnych, mułków i mułowców z fauną amonitową hoterywu. W skarpie Pilicy, w okolicy Józefowa, odsłaniają się piaski drobnoziarniste bez glaukonitu oraz piaskowce drobno- i średnioziarniste, kwarcowe o spoiwie krzemionkowo-ilastym albu środkowego, natomiast w Nagórzycach nawiercono gezy, piaskowce i mułowce. Utwory czwartorzędowe charakteryzują się zróżnicowaną miąższością, od 2 do 60 m. Reprezentowane są przez gliny zwałowe zlodowacenia południowopolskiego, napotkane w strefie krawędziowej wysoczyzny nad Wolbórką, w Tomaszowie Mazowieckim oraz w okolicach Józefowa, oraz piaski i żwiry rzeczne interglacjatu mazowieckiego, odsłaniające się w okolicy Brzustowa. Osady stadiału maksymalnego reprezentowane są przez:

- piaski i żwiry wodnolodowcowe, które odsłaniają się w południowej skarpie doliny Pilicy, w Tomaszowie Mazowieckim -Ludwikowie i Brzustówce;
- mułki zastoiskowe – nawiercone w Tomaszowie Mazowieckim -Starzycach na głębokości 19,0–35,2 m oraz w dolinie Piasecznicy;
- gliny zwałowe o miąższości 8–10 m, występujące na południe od linii wyznaczonej przez doliny Wolbórki i Pilicy;
- żwiry i piaski moren czołowych stwierdzone w okolicy Białobrzegów jako pojedynczy pagór, wznoszący się 6 m ponad płaską, gliniastą powierzchnię moreny dennej;
- piaski i żwiry wodnolodowcowe, występujące płacami o miąższości 0,6–5,0 m w okolicach Wąwału, Jelenia, Ciebłowic i Białobrzegów.

W strefach krawędziowych dolin Pilicy i Czarnej Bieliny oraz w okolicy Cekanowa odsłaniają się piaski wodnolodowcowe stadiału mazowiecko-podlaskiego (Warty). W dolinie Pilicy, Czarnej Bieliny i Wolbórki osadziły się piaski rzeczne tarasów nadzalewowych interstadiału bużańskiego oraz piaski rzeczne tarasów nadzalewowych zlodowacenia północnopolskiego. Te ostatnie nawiercono w Spale oraz po południowej stronie doliny Pilicy. Osady holocenu reprezentują piaski rzeczne tarasów zalewowych, piaski rzeczne o miąższości do 10 m w dolinie Pilicy oraz kreda jeziorna i torfy.

Obszar opracowania tworzą wapienie, margle(kreda górna) oraz piaskowce, mułowce, iłowce (jura środkowa).

Wśród powierzchniowych utworów geologicznych, najczęściej występującymi są czwartorzędowe piaski, miejscami mułki wodnolodowcowe górne (pokrywające w całości obszar planu we wsi Niebrów oraz przeważający obszar należący do miejscowości Łazisko). Niewielkie fragmenty obszaru wsi Łazisko to również gliny zwałowe na piaskach i żwirach wodnolodowcowych dolnych i nie rozdzielonych stadiału mazowiecko-podlaskiego, piaski i mułki deluwialne na glinach zwałowych stadiału mazowiecko-podlaskiego oraz mułki i piaski eluwialno-eoliczne na glinach zwałowych stadiału mazowiecko-podlaskiego.

Utwory powierzchniowe w budowie geologicznej obszaru

Źródło: fragment Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski, <http://bazadata.pgi.gov.pl/>

W granicach obszaru opracowania nie występują złoża kopalin i surowców mineralnych.

Struktura geologiczna obszaru opracowania i ukształtowanie jego powierzchni wykluczają występowanie niekorzystnych zjawisk w postaci osuwisk lub osiadań terenu. Zjawiska takie mogą występować wyłącznie w obrębie odkrywek funkcjonujących w regionie kopalni, jako efekt nie przestrzegania obowiązujących reżimów technologicznych (eksploatacyjnych), w kopalni, określonych na mocy planów ruchu kopalni, dokumentacji geologicznej złóż i projektów ich zagospodarowania.

4.3. Rzeźba powierzchni

Obszar gminy Tomaszów Mazowiecki położony jest w zasięgu Wzgórz Opoczyńskich (wschodnia część gminy) i Równiny Piotrkowskiej (część zachodnia). Część wschodnia terenu gminy ma urozmaicony krajobraz. Od Tomaszowa w kierunku Sławna ciągnie się próg strukturalny, wznoszący się do wysokości 275m zbudowany z piasków kredowych, którego stoki przykryte są utworami czwartorzędowymi, które niwelują wyrazistość formy. Na obszarze gminy najbardziej wysuniętym na wschód występują pagórki moren czołowych. Pozostała część Wzgórz Opoczyńskich ma charakter równinny, zbudowany z utworów wodnolodowcowych i morenowych. Część zachodnia leżąca w zasięgu Równiny Piotrkowskiej ma charakter płaskiej wysoczyzny o wysokości 155-190m n.p.m. nachylonej w kierunku doliny rzeki Pilicy, urozmaicony wydiami i dolinami jej dopływów.

Obszar objęty zmianą planu nie jest urozmaicony pod względem wysokości. Rzędne terenu kształtują się od 170 m n.p.m. do 180 m n.p.m.

4.4. Warunki klimatyczne

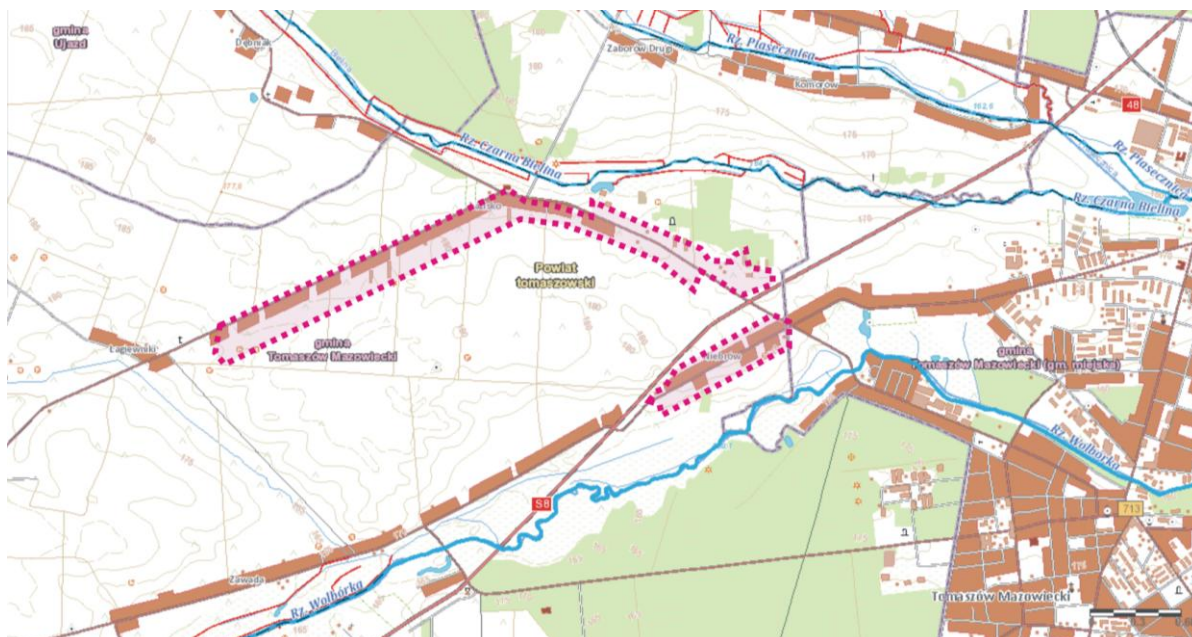
Według klasyfikacji A. Wosia (1993) obszar opracowania leży w obrębie środkowopolskiego (XVII), regionu klimatycznego. Region ten wyróżnia się stosunkowo dużą liczbą dni występowania pogody bardzo ciepłej (średnia temperatura dobową 15,1-25,0°C), pochmurnej (zachmurzenie średnie dobowe 21,1-79,0%), bez opadu (dobowa suma $\leq 0,1$ mm) – przeciętnie w roku przypada 38 dni. Dodatkowo występuje średnio 126 dni pogody umiarkowanie ciepłej. Klimat lokalny obszaru jest tu zróżnicowany z uwagi na zmienność rodzaju podłoża. Rozległy kompleks leśny znajdujący się na południe od części opracowania wsi Niebrów wpływa korzystnie na mikroklimat terenów sąsiadujących z lasem (las powoduje zmniejszenie prędkości wiatrów, cechuje się mniejszą bezwładnością w zakresie zmian temperatur powietrza (w ciepłej porze roku temperatury są niższe niż na terenach otaczających las, w chłodniej odwrotnie – wyższe). Większość obszaru zajmują tereny otwarte upraw rolnych, które nie ograniczają swobodnego przepływu mas powietrza. Pasma zabudowy wzdłuż dróg powoduje nieznaczne osłabienie wiatrów, nie wpływa jednak znacząco na parametry temperatury czy wilgotności powietrza. Tak duże powierzchnie terenów otwartych znajdujących się poza obszarem planu, wokół terenów zabudowy (pozbawionych przeszkód w swobodnym przemieszczaniu się mas powietrza), stwarzają korzystne uwarunkowania dla przewietrzania tej części gminy.

4.5. Wody powierzchniowe

Obszar opracowania znajduje się dorzeczu środkowej Pilicy, przyjmującej dopływy Wolbórki i Moszczanki, Bieliny i Piasecznicy oraz licznych bezimiennych strumieni od wschodu.

Najbliżej obszaru opracowania występują rzeki Czarna –Bielina (na północ od terenu mpzp oddalona od obszaru planu w Łazisku o odległość od 110 m do 2 km)

oraz Wolbórka (ok. 300 m na południe od terenu mpzp położonego w wsi Niebrów).

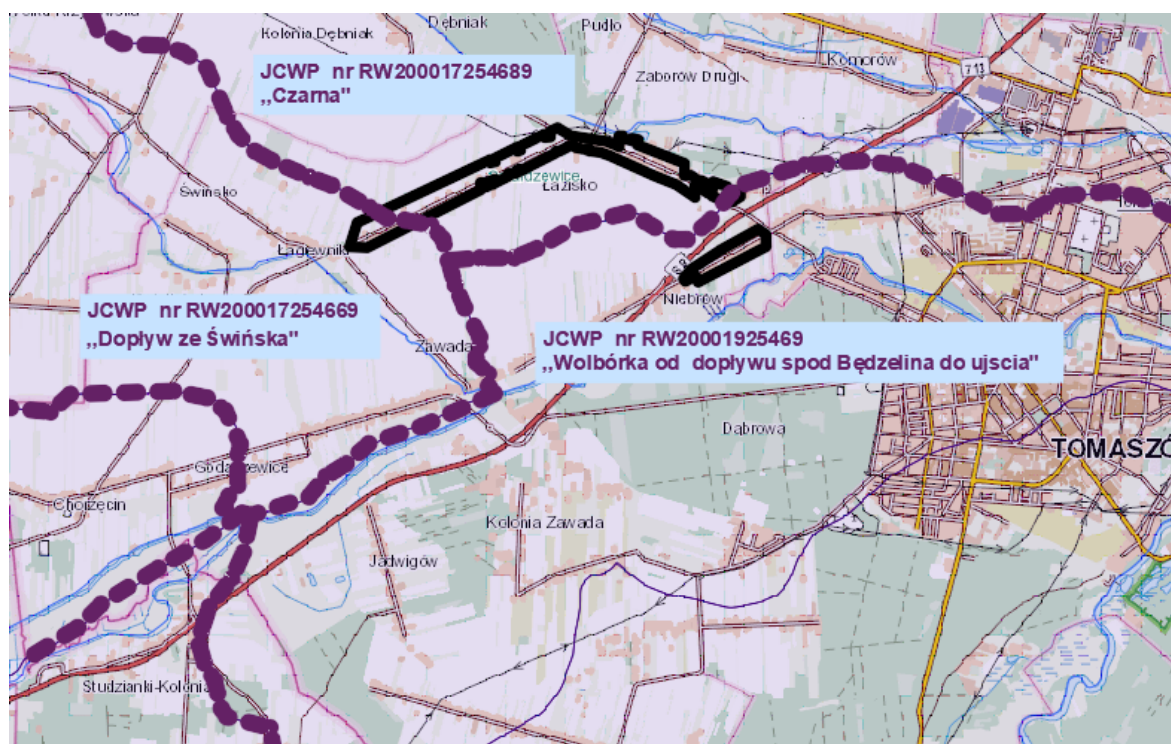

Położenie obszaru opracowania w stosunku do przepływających cieków
Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <http://geoportal.lodzkie.pl/imap/>

Obszar opracowania znajduje się w działle wodnym II rzędu, między dorzecziami rzek Pilicy i Bzury. Przez obszar opracowania po wschodniej i zachodniej części w miejscowości Łaziska przebiega dział wodny IV rzędu.

Obszar, dla którego sporządzany jest mpzp zlokalizowany jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami-jednolitej części wód powierzchniowych JCWP:

- RW20001925469 - Wolbórka od Dopytywu spod Będzelina do ujścia,
- RW200017254689 - Czarna,
- RW200017254669 - Dopytyw ze Świńska.

Położenie obszaru opracowania na obszarze Jednolitych Części Wód powierzchniowych

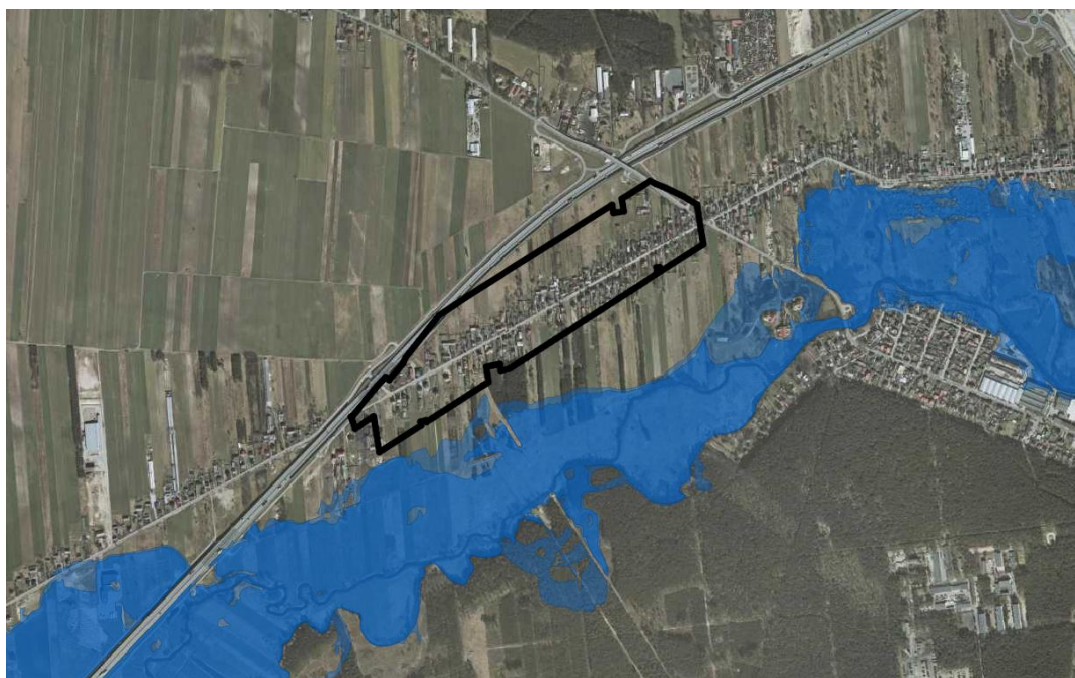
Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

Według analizy przeprowadzonej w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* wszystkie JCWP, w ramach których zlokalizowany jest obszar mpzp posiadają zły stan oraz potencjał ekologiczny oraz są objęte ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Stwierdza się, iż realizacja planu nie wpłynie na stan analizowanych JCWP i nie przyczyni się do nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły*.

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują zbiorniki wodne oraz urządzenia melioracji wodnych.

Obszar planu, zlokalizowany we wsi Niebrów sąsiaduje od południa z terenem zagrożenia powodziowego związanego z przepływem rzeki Wolbórki. Jednak położenie i charakter sieci hydrograficznej fragmentu gminy objętego miejscowym planem zagospodarowania, decydują, iż bezpośrednio na jego powierzchni nie występują tereny zagrożenia powodziowego.

Mapa zagrożenia powodziowego- zasięg szczególnego zagrożenia powodzią

Źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

Przez obszar opracowania przebiegają magistrale wodociągowe \varnothing 800 i \varnothing 1000 relacji Tomaszów Mazowiecki – Łódź.

4.6. Wody podziemne

Gmina znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, górnourajskich nr 404 i 401. Teren opracowania znajduje się pomiędzy dwoma zbiornikami wód podziemnych, są to: jurajski (GZWP Koluszki -Tomaszów) i kredowy (GZWP Niecka Łódzka).

Przebieg granicy GZWP

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: epsh.pgi.gov.pl/epsh/

Jurajskie poziomy wodonośne są eksploatowane dla potrzeb komunalnych i przemysłowych. Wody jurajskie występują pod ciśnieniem hydrostatycznym i są z reguły czyste. Potwierdzeniem tego są Niebieskie Źródła – naturalne wypyły wód jurajskich w rezerwacie krajobrazowym koło Tomaszowa Mazowieckiego.

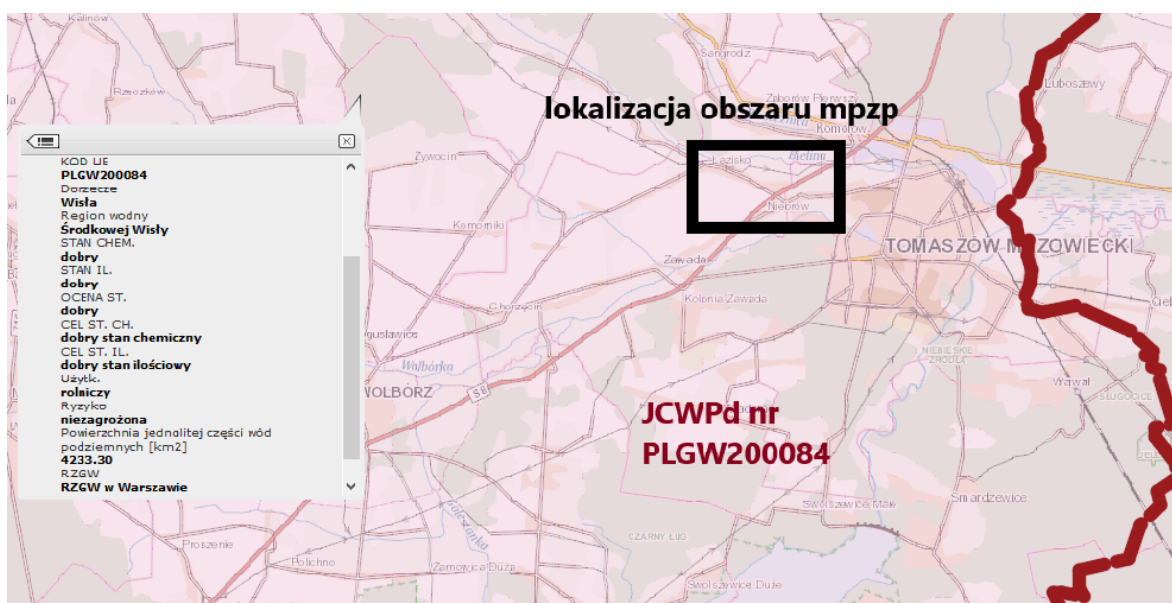
Kredowe poziomy wodonośne wody mają charakter artezyjski i subartezyjski, wykorzystywane są dla potrzeb komunalnych i przemysłowych. Są związane ze skałami węglanowymi kredy górnej oraz utworami piaszczystymi kredy dolnej. Mineralizacja wód jest niewielka, nie zawierają one siarczanów, ale są lekko żaźelazone. Wody poziomu górnokredowego są narażone na zanieczyszczenie ze względu na częste bezpośrednie kontakty z wodami czwartorzędowymi.

W obszarze objętym mpzp występują udokumentowane wody podziemne w granicach projektowanych obszarów ochronnych (Obszary Najwyższej Ochrony Wód Podziemnych – ONO oraz Obszary Wysokiej Ochrony Wód Podziemnych - OWO) zbiorników wód podziemnych pod nazwą Niecka Łódzka, nr 401. Projektowany obszar ochronny jest planowany do ustanowienia (obecnie w trakcie przygotowywania projektu rozporządzenia Dyrektora RZGW w Warszawie). Na obszarze opracowania występują również udokumentowane wody podziemne w granicach projektowanych obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych pod nazwą Zbiornik Koluszki-Tomaszów, nr 404. Projektowany obszar chroniony aktualnie nie jest planowany do ustanowienia.

Obszar opracowania zaopatrywany jest w wodę pitną przez pierwszy poziom wodonośny z utworów czwartorzędowych, jurajskich i kredowych. Czwartorzędowe piętro wodonośne związane z obszarem występowania piasków i żwirów wodnolodowcowych charakteryzuje się zmienną wydajnością i niewielką głębokością położenia zwierciadła wody- od 2,0 m do 10,0 m p.p.t. Hydroizohipsa zwierciadła swobodnego obszaru opracowania występuje na ok.170 m n.p.m. w miejscowości Łaziska i 160 m n.p.m. w miejscowości Niebrów. Wodonośne utwory piaszczyste dolnej kredy charakteryzują się dużymi wydajnościami od 40 do 116 m³/h oraz występowaniem wód o zwierciadle swobodnym lub subartezyjskim.

Na terenie obszaru opracowania występuje ujęcie wód podziemnych komunalne, wiek ujmowanego utworu - jura. Wody pobierane z niniejszego ujęcia zasilają wodociąg wiejski.

Obszar opracowania znajduje się na obszarze jednolitych wód podziemnych o nr GW200084.

Główne cele środowiskowe zawarte w planie gospodarowania wodami, które muszą być realizowane to:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych.

Według aktualnego *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* JCWPd o numerze GW200084 nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Stan chemiczny i ilościowy ww. JCWPd jest dobry. W związku z tym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Realizacja miejscowego planu nie wpłynie na stan analizowanej JCWPd oraz nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych.

4.7. Gleby

Na materiał glebotwórczy obszaru, składają się zarówno budowa geologiczna powierzchni, warunki wodne w gruncie, jak i działalność człowieka.

Na obszarze opracowania występują następujące typy gleb:

- Typ gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne,

Skład mechaniczny: jednorodny piasek gliniasty lekki pylasty

Zmiana składu mechanicznego 0-50 cm piasek luźny

- Typ gleby bielcowe i pseudobielcowe

Skład mechaniczny: jednorodny glina lekka pylasta

Zmiana składu mechanicznego 0-50 cm glina średnia

- Typ gleby brunatne wyługowane (osady deluwialne)

Skład mechaniczny jednorodny piasek gliniasty lekki pylasty

Zmiana składu mechanicznego 50-100 cm piasek słabo gliniasty

- Typ gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne

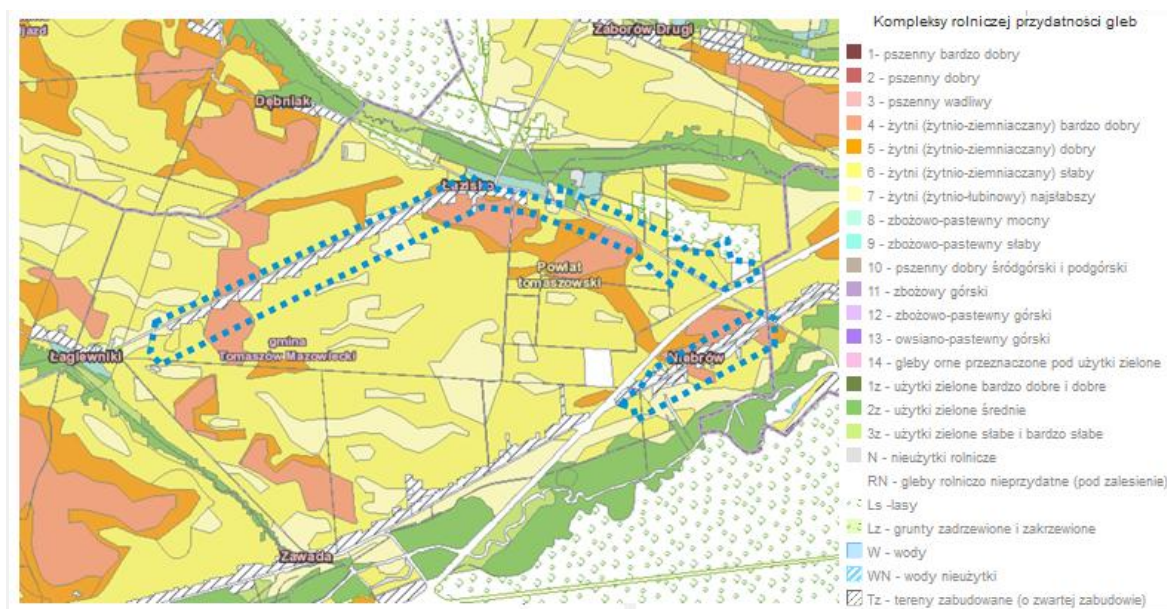
Skład mechaniczny jednorodny piasek słabo gliniasty pylasty

- Kompleks tereny zabudowane (o zwartej zabudowie) Tz

Skład mechaniczny jednorodny piasek gliniasty lekki pylasty

Zmiana składu mechanicznego 0-50 cm piasek luźny

Na obszarze opracowania nie występują gleby organiczne.

Rozkład gleb na obszarze opracowania

Źródło: Opracowanie własne na podstawie : <http://geoportal.lodzkie.pl/imap/>

Na obszarze mpzp występują gleby klasy VI, V, IVb, PsV, N, LsV oraz nieliczne uŹytki III klasy bonitacyjnej.

Na warunki budowlane wpywa skład litologiczny skał i gruntów, ukształtowanie powierzchni oraz po oŹenie zwierciadła wód podziemnych. Obszar opracowania posiada umiarkowanie korzystne warunki dla budownictwa. Są to rejony wychodni utworów kredy, jury górnej, oraz pokrywy czwartorzędowe glin zwałowych oraz piasków, w których zwierciadło wody występuje poniŹej 2,0 m.

4.8. Szata roślinna i świat zwierzc y

Szata roślinna

Wg regionalizacji geobotanicznej W. Szafera gmina (czyli równieŹ obszar opracowania), po oŹony jest w między Krain   wi tokrzysk  a krain  Północnych Wysoczyzn BrzeŹnych.

Lasy gminy zajmują powierzchnię ok. 44 % jej obszaru. Dominującymi gatunkami drzew na obszarze opracowania są: d b szypułkowy, grab pospolity, topola osika, olsza czarna, jesion wyniosły, brzoza brodawkowata,  wierk pospolity, jodła pospolita, modrzew polski.

Na obszarze opracowania charakterystyczną roślinnością są kenofity, czyli rośliny związane z terenami intensywnie uŹytkowanymi przez człowieka (np. okolice

zabudowań, szlaki komunikacyjne itp.). Najczęściej spotykane to konyza kanadyjska, szczawik żółty, iniczką mała i szarłat szorstki. Przy szlakach komunikacyjnych występują liczne i zróżnicowane gatunki z rodzaju wiesiołków. Uprawom rolnym i osadnictwu towarzyszą chwasty chaber bławatek, fiołek polny, kąkol polny, tasznik pospolity, psianka czarna, włośnica zielona, wyka czteronasienna oraz maki i przetaczniki. Na miedzach, występują lokalnie rośliny krzaczaste, lub zadrzewienia – głóg, jałowiec, brzoza i osika.

Całość tych zespołów florystycznych, tworzących niezbyt cenną gatunkowo mozaikę siedlisk, jest charakterystyczna, a zarazem właściwa gminy jak i obszaru opracowania. Znaczną powierzchnię zajmują tereny otwarte z elementami półnaturalnymi w postaci terenów rolniczych, terenów łąk i pastwisk oraz powierzchni zadrzewionych.

Obszar projektu planu leży poza obszarami NATURA 2000 (dyrektywa ptasia i dyrektywa siedliskowa) oraz poza wszelkimi innymi formami ochrony przyrody.

Świat zwierzęcy

Zabudowania terenu opracowania i gospodarka rolna wykluczają liczniejszą obecność wolno żyjących ssaków. Są one reprezentowane głównie przez jeża, sarnę, lisa, zającą, darniówkę pospolitą, kreta, nornicę rudą, wiewiórkę, mysz domową czy też kunę.

Wśród owadów są to pospolite szkodniki: mól ubraniowy, karaluch, czy pająki z rodzajów Pholcus i Tegenaria. Wśród gatunków ptaków występują sójka, dzwonec, świergotek łąkowy i drzewny, słowik rdzawy, kąsawka, kulczyk i dzięcioł zielony.

Ochrona gatunkowa

Nie stwierdzono występowania na terenie objętego mpzp, chronionych gatunków bezkręgowców, chronionych siedlisk przyrodniczych, chronionych gatunków grzybów, roślin, ryb, płazów w rozumieniu następujących przepisów:

- *Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000,*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną.*

4.9. Dziedzictwo i zasoby kulturowe

Według *Studium uwarunkowań i kierunków gminy Tomaszów Mazowiecki* na kształtowanie polityki przestrzennej mają wartości kulturowe m.in. historycznych układów przestrzennych m.in. wsi Łazisko którego układ to rzędówka.

Na obszarze objętym opracowaniem nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Na terenie opracowania nie występują stanowiska archeologiczne.

Wprowadza się utrzymanie i ochronę istniejącej kapliczki w miejscowości Niebrów.

5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PLANU

Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki dokonała analizy obowiązującego Studium w celu dostosowania podstawowego przeznaczenia terenów do aktualnych i spodziewanych potrzeb gminy oraz jej mieszkańców. W tym celu podjęto *Uchwałę Nr XXXVI/199/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsiach Łazisko i Niebrów w Gminie Tomaszów Mazowiecki*. Uchwała ta została zmieniona uchwałą *Nr LXII/367/18 z dnia 17 września 2018 r. ze względu na ograniczenie granic planu, na załączniku graficznym*.

Przedmiotem ustaleń planu jest uzupełnianie istniejącej tkanki mieszkaniowej na obszarze objętym planem wraz z drobnymi zakładami usługowo- produkcyjnymi. Wyznaczone w planie nowe tereny przeznaczone pod zabudowę będą stanowić kontynuację istniejących wzdłuż dróg terenów zabudowy mieszkaniowej.

Przystąpienie do sporządzenia niniejszego planu spowodowane było wejściem w życie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. W sąsiedztwie miejscowości Łazisko i Niebrów, przed wejściem w życie ww. ustawy, inwestor uzyskał pozwolenie na budowę elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100 kW. W promieniu dziesięciokrotnej wysokości elektrowni znalazły się, m.in. fragmenty tych wsi, dla których opracowywany jest niniejszy plan miejscowy.

Zgodnie z ww. ustawą możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej, realizowanej w oparciu o plan miejscowy, w odległości mniejszej niż dziesięciokrotna wysokość elektrowni wiatrowych (w dniu podjęcia uchwały o przystąpieniu do opracowania planu miejscowego), upływała z dniem 1 lipca 2019 r., obecnie została wydłużona o kolejne 36 miesięcy.

Dodatkowo, zaznaczyć należy, że urbanizacja obszaru objętego granicami planu opierała się dotychczas o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzje w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego. W wielu miejscach gminy decyzje te zostały skonsumowane poprzez wydane pozwolenia na budowę oraz ich realizację.

Brak realizacji ustaleń niniejszego MPZP spowoduje, iż miejscowości Łazisko i Niebrów w dalszym ciągu będą rozwijały się w oparciu o decyzje administracyjne, co z kolei może doprowadzić do naruszenia zasad ładu przestrzennego.

Co więcej, decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w znikomym zakresie chroniłyby przed głównymi problemami związanymi z zagospodarowaniem przestrzennym odnoszącymi się do rozwoju społeczno-ekonomicznego przy jednoczesnej ochronie środowiska i jego zasobów. Brak planu nie skutkowałby bezpośrednio pogorszeniem się stanu środowiska na danym obszarze. Jednak ustalenia zawarte w planie odpowiednio regulują kwestie ochronne związane z ochroną środowiska. Brak ustaleń dotyczących elementów przyrodniczych, krajobrazowych, o których mowa w *ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* mogłoby powodować brak respektowania m.in. zapisów dot. ochrony elementów środowiska przy realizacji infrastruktury technicznej na tym terenie.

Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w pełni opierają się o zasady ochrony środowiska, wykluczając tym samym możliwość powstawania poważnego negatywnego oddziaływania na środowisko wprowadzanych rozwiązań planistycznych. Rezygnacja z jakichkolwiek działań i zadań w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu, (niezależnie od istniejącego aktualnie ubóstwa zasobów przyrody i krajobrazu na obszarze opracowania), spowoduje ubytki zasobów, co w konsekwencji wykluczy możliwość dalszego, zrównoważonego rozwoju obszaru.

6. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

6.1. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są nieoczyszczone ścieki komunalne, spływy powierzchniowe z terenów rolniczych, komunikacyjnych, dopływ zanieczyszczonych wód powierzchniowych spoza terenu gminy. Główne zagrożenia i problemy generowane są m.in. przez nieszczelne szamba, odprowadzanie ścieków do rowów przydrożnych, cieków wodnych, na pola czy stosowanie nawozów chemicznych na terenach dolinnych w miejscach gdzie wody gruntowe zalegają płytko pod powierzchnią terenu oraz gruntach o większych spadkach w kierunku cieków wodnych.

Brak pełnego systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej w gminie jest od lat pierwszoplanowym problemem ochrony środowiska na tym obszarze. Stopień skanalizowania obszaru gminy Tomaszów Mazowiecki jest dość niski. W 2017 roku został oceniony na 37,6%. Oznacza to iż występuje duża dysproporcja wobec systemów wodociągowych – gmina jest zwodociągowana w 99,9 %.

Na terenie gminy wiejskiej Tomaszów Mazowiecki funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków:

- w miejscowości Ciebłowice Duże, obsługująca tę miejscowość. Jest to biologiczna oczyszczalnia typu BIOCLERE o przepustowości 110m³/dobę. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rów melioracyjny R-A.
- w miejscowości Zawada oczyszczalnia ścieków biologiczno-chemiczna BIOTECH o przepustowości całkowitej 380m³/dobę. Obecnie funkcjonuje jeden reaktor o wydajności 190m³/dobę, który obsługuje miejscowość Zawada, Chorzęcin, Godaszewice. Docelowo będą również obsługiwane miejscowości Łazisko, Łagiewniki, Świńsko, Niebrów, Jadwigów oraz częściowo Kolonia Zawada. Odbiornikiem ścieków jest rzeka Wolbórka.

Ścieki z terenów nieposiadających kanalizacji gromadzone są w przydomowych szambach, które są opróżniane przez firmy prywatne i przewożone do oczyszczalni zlokalizowanej w Tomaszowie Mazowieckim lub w Zawadzie.

Niedostatki w sieci kanalizacyjnej powodują zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych (nieszczelne zbiorniki do gromadzenia ścieków i niekontrolowane odprowadzanie ścieków do wód i ziemi).

Efektem takiego stanu jest utrzymujące się zanieczyszczenie rzek w gminie.

Obszar opracowania położony jest w granicach jednostek planistycznych gospodarowania wodami- Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwach: „Wolbórka od Doptwu spod Będzelina do ujścia” (RW20001925469), „Czarna” (RW200017254689) oraz „Doptw ze Świńska” (RW200017254669).

Poniżej przedstawiono stan jakości wód powierzchniowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, w ramach których zlokalizowany jest obszar planu. Stan jakości wód określony został przez WIOŚ w Łodzi przez ocenę na podstawie badań przeprowadzonych w 2017 roku. Punkt pomiarowo-kontrolny znajdował się poza granicami terenu mpzp.

Dla JCWP „Wolbórka od Doptwu spod Będzelina do ujścia ” (w punkcie pomiarowo kontrolnym Wolbórka-Tomaszów Mazowiecki – ppk poza obszarem mpzp):

- klasa elementów biologicznych- III,
- Klasa elementów hydromorfologicznych- II,
- klasa elementów fizykochemicznych – poniżej II,
- klasa elementów fizykochemicznych (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) – II,
- OGÓLNA KLASA WÓD – III,
- STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY- umiarkowany,
- STAN CHEMICZNY- poniżej dobrego,
- STAN WÓD- ZŁY.

Dla JCWP „Doptw ze Świńska ” (w punkcie pomiarowo kontrolnym Łagiewniki – ppk poza obszarem mpzp):

- klasa elementów biologicznych- IV,
- Klasa elementów hydromorfologicznych- II,
- klasa elementów fizykochemicznych – poniżej II,
- klasa elementów fizykochemicznych (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) – brak danych,
- OGÓLNA KLASA WÓD – IV,
- STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY- słaby,
- STAN CHEMICZNY- brak danych,
- STAN WÓD- ZŁY.

W przypadku JCWP „Czarna” (ppk Tomaszów Mazowiecki) w analizowanym roku badany był jedynie stan chemiczny, który określono jako dobry.

Ze względu na zły stan wód powierzchniowych JCWP wskazane jest podjęcie wszelkich działań mających na względzie ochronę wód, m.in. ustalenie właściwej gospodarki wodno-ściekowej. Ważne jest jak najszybsze skanalizowanie obszarów, nie objętych siecią kanalizacyjną oraz możliwie natychmiastowe podłączenie wszystkich działek zabudowanych do sieci kanalizacyjnej i likwidacja zbiorników bezdoptwowych.

W celu ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami, wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych musi uwzględniać konieczność zaniechania lub stopniowego eliminowania emisji do wód powierzchniowych substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.

Wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych nie może wpływać na elementy stanu fizykochemicznego i biologicznego wód jednolitej części wód powierzchniowych.

Wprowadzanie ścieków (z wyłączeniem wód opadowych i roztopowych) o stanie gorszym od dobrego wymaga zastosowania najlepszych dostępnych technik gwarantujących minimalizację stężeń substancji zanieczyszczających w ściekach odprowadzanych do tych wód.

Powinno się ograniczać możliwość wprowadzania ścieków z własnego gospodarstwa domowego lub rolnego do ziemi, (w granicach działki stanowiącej własność wprowadzającego, z indywidualnych systemów oczyszczania ścieków), dopuszczając tylko zrzuty z tych systemów, dla których zapewniona jest możliwość kontroli parametrów jakościowych warunkujących możliwość ich odprowadzania. Każdy indywidualny system oczyszczania ścieków musi być wyposażony w stałe i dostępne miejsca poboru próbek ścieków nieoczyszczonych doptywających do instalacji oraz odprowadzanych z niej do ziemi bezpośrednio po oczyszczeniu.

Na obszarze objętym zmianą planu nie występują zbiorniki wodne. W bliskim sąsiedztwie przepływają jednak rzeka Czarna oraz Wolbórka (poza obszarem planu), które mogą stać się potencjalnym pośrednikiem transportującym zanieczyszczenia powstałe na obszarze planu na dalsze obszary.

Brak pełnego systemu kanalizacyjnego oraz pełnego systemu unieszkodliwiania odpadów, skutkuje również bezpośrednim zagrożeniem wód podziemnych.

Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie wód gruntowych i możliwość szybkiego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń na obszary przyległe związane są z płytkim zaleganiem utworów nieprzepuszczalnych (szybki spływ wód gruntowych po stropie utworów nieprzepuszczalnych). Stan wód wykazuje duży stopień uzależnienia od działalności człowieka.

Decydującymi źródłami zanieczyszczeń jest działalność rolnicza, w tym zagrody gospodarskie wyposażone w obiekty inwentarskie (niewłaściwe stosowanie nawozów naturalnych), a także płyty gnojowe, szamba i śmietniki. Ponadto dodatkowym źródłem zagrożenia jest chemikalizacja rolnictwa (w tym stosowanie nawozów mineralnych i chemicznych środków ochrony roślin).

Wysoka dysproporcja między stopniem rozwoju sieci kanalizacyjnej i wodociągowej powoduje, iż istnieje poważne zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych ściekami odprowadzanymi bezpośrednio do gruntu, infiltrujące do wód podziemnych.

Obszar opracowania znajduje się na obszarze jednolitych wód podziemnych o nr GW200084.

Kod JCWPd	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cel środowiskowy - stan chemiczny	Cel środowiskowy - stan ilościowy
PLGW200084	dobry	dobry	Niezagrożona	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy

Na podstawie oceny stanu JCWPd w *Planie Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły* dla wyżej wymienionego JCWPd nie występuje zagrożenie

nieosiągnięcia celów środowiskowych. Stan ilościowy i chemiczny ocenia się jako dobry.

Prowadzone w 2016 roku przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy badania w ramach realizacji projektu *Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczych w latach 2015-2018* wskazują, że dla JCWPd-84 nie występują przekroczenia dopuszczalnych stężeń wskaźników fizyko-chemicznych. Dla powyższej JCWPd przyznano ogólną ocenę stanu jakości wód – dobrą.

Nazwa dorzecza	Nr JCWPd (172)	STAN CHEMICZNY					OCENA STANU CHEMICZNEGO	STAN ILOŚCIOWY				OCENA STANU ILOŚCIOWEGO	OGÓLNA OCENA STANU
		Test C.1 - Ogólna ocena stanu chemicznego	Test C.2 - Ingresja i ascenzja	Test C.3 - Ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych	Test C.4 - Ochrona wód powierzchniowych	Test C.5 - Ochrona wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi		Test I.1 - Bilans wodny	Test I.2 - Ingresja i ascenzja	Test I.3 - Ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych	Test I.4 - Ochrona wód powierzchniowych		
Wisła	84	dobry DW	dobry DW	dobry DW	dobry NW	b.d.	dobry DW	dobry DW	dobry DW	dobry DW	b.d.	dobry DW	dobry DW

Analiza stanu JCWPd na 2016 rok

Źródło: „Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczych w latach 2015-2018”

Badania w ramach niniejszej JCWPd prowadzone były w oparciu o kilkanaście punktach pomiarowo-kontrolnych. Punktem najbliższym obszarowi wsi Łazisko oraz Niebrów jest ppk w miejscowości Ciebtowice Duże.

Klasyfikacja wód podziemnych w punktach obserwacyjno-pomiarowych sieci regionalnej monitoringu zwykłych wód podziemnych w 2016r. wykazała iż w punkcie pomiarowym nr 2304 w gminie Tomaszów Mazowiecki, miejscowości Ciebtowice Duże (swobodne zwierciadło wody o stratygrafii J₃- jura górna i czwartorzęd), występuje II klasa czystości wód- dla wskaźników fizykochemicznych oraz I klasa jakości – dla wskaźników organicznych. Badana próba charakteryzowała się II końcową klasą jakości. Niniejszy punkt pomiarowy należy do nie należy do JCWPd nr-84, w ramach której zlokalizowany jest obszar mpzp, zaś do sąsiedniej JCWPd o nr 73. JCWPd dla wód o zwierciadle swobodnym (o stratygrafii J₃- jura górna), obejmujący dodatkowo wody gruntowe w punkcie pomiarowym nr 125 w Tomaszowie Mazowieckim, stwierdzono występowanie I klasy jakości, choć ze względu na swą specyfikę wody podziemne w tym punkcie są w większym stopniu narażone na zanieczyszczenia.

Na obszarze objętym zmianą planu znajduje się ujęcie wód podziemnych .

6.2. Stan zanieczyszczenia powietrza

Na stan zanieczyszczenia powietrza najczęściej wpływ mają trzy czynniki: emisja powierzchniowa, emisja komunikacyjna oraz warunki meteorologiczne. Głównymi zanieczyszczeniami pochodzącymi z komunikacji są tlenek węgla, tlenek azotu, węglowodory, ołów, pył pochodzenia naturalnego, przemysłowego i komunikacyjnego. Zanieczyszczenia pyłowe stanowią obecnie jedno z największych zagrożeń dla zdrowia ludności i środowiska.

Roczna ocena jakości powietrza za 2016 r. została wykonana w oparciu o układ stref, określony w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref*.

Ocenę wykonano według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin.

Według rocznej oceny jakości powietrza przeprowadzonej przez WIOŚ w roku 2016, gmina Tomaszów Mazowiecki zaliczona została do strefy łódzkiej. Strefę, scharakteryzowano ze względu na: SO₂, NO₂, PM₁₀, CO, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm i benzo/a/piren.

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2016 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia przedstawiały się następująco:

Tabela. Ocena zanieczyszczeń w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia:

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
			SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5}	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃	O ₃
1.	strefa łódzka	PL1002	A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	C	A	D2

Źródło: Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2016 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia i roślin, WIOŚ

Objaśnienie:

klasa A - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekraczający wartości dopuszczalnej

klasa C - poziom stężeń zanieczyszczenia powyżej poziomu dopuszczalnego

D2-dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2016 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony roślin, przedstawiały się następująco:

Tabela. Ocena zanieczyszczeń w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony roślin:

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie			
			SO ₂	NO _x	O ₃ (AOT40)	
					poziom docelowy	poziom celu długoterminowego
1	strefa łódzka	PL1002	A	A	A	D2

Źródło: Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2016 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia i roślin, WIOŚ

Objaśnienie:

klasa A - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekraczający wartości dopuszczalnej

klasa C - poziom stężeń zanieczyszczenia powyżej poziomu dopuszczalnego

D2-dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

Pod względem ochrony roślin – całość obszaru kwalifikuje się do strefy A.

Wyjątek stanowią stężenia ozonu (O₃) – są one przekraczane, zarówno wg kryterium ochrony zdrowia jak i ochrony roślin, ale działania naprawcze prowadzące do ograniczenia emisji ozonu, a w konsekwencji do obniżenia imisyjnych wartości stężeń tego zanieczyszczenia, znajdują się poza zasięgiem możliwości władz lokalnych (wojewódzkich). Ich skuteczność uzależniona jest od przedsięwzięć w skali krajowej.

Głównymi źródłami zanieczyszczenia powietrza w gminie Tomaszów Mazowiecki są:

- kotłownie grzewcze w obiektach administracyjnych i budynkach użyteczności publicznej lub w obiektach produkcyjnych i usługowych, opalane węglem i jego pochodnymi, lub olejem opałowym,

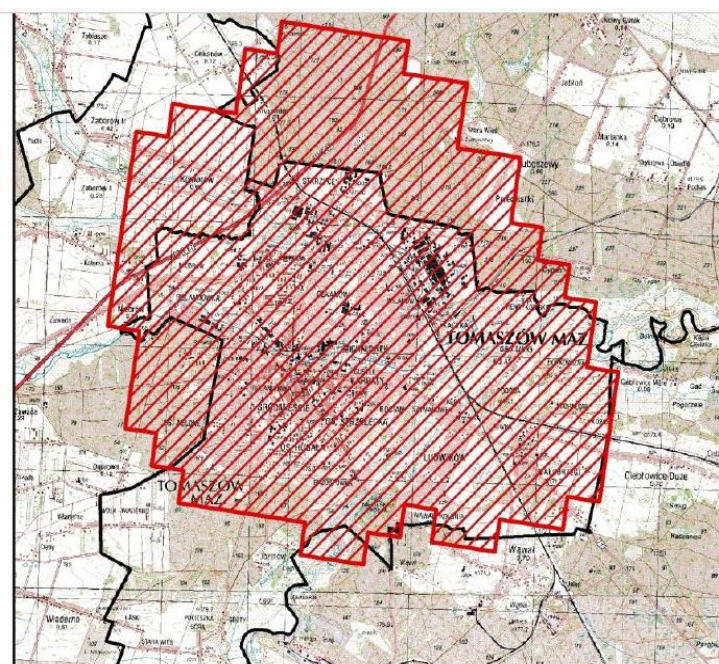
- kotłownie indywidualne i paleniska domowe budownictwa mieszkaniowego lub zagrodowego, opalane paliwami jw.,
- emisja liniowa.

Emisja powierzchniowa (z sektora komunalno-bytowego) w Mg zanieczyszczeń do powietrza w roku 2016 w powiecie tomaszowskim przedstawiała się następująco:

SO ₂	NO ₂	CO	Pył PM10
6,081	311,161	571,672	224,840

Emisja liniowa w Mg zanieczyszczeń do powietrza w roku 2016 w powiecie tomaszowskim przedstawiała się następująco:

SO ₂	NO ₂	CO	Pył PM10
985,758	28,279	11 440,460	1 017,551

obszar przekroczeń PM10 24h (2017 r.)
 granice gmin

Obszar przekroczeń dobowej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu PM10 w Tomaszowie Mazowieckim w 2017 r.

Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim na podstawie badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2016 r. Łódź 2017 r.

Ze względu na przekroczenie:

- 24 godzinnej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM10 w 2017 r.
- poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle PM10,
- przekroczenie rocznej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM2,5

konieczne jest przeprowadzenie działań naprawczych w obszarach przekroczeń.

Tabela 3.25 Symbole klas wynikowych poszczególnych zanieczyszczeń w strefach oceny jakości powietrza według kryteriów oceny dla ochrony zdrowia oraz ochrony roślin

Lp.	Wskaźnik	Ocena wg kryteriów ochrony zdrowia		Ocena wg kryteriów ochrony roślin
		aglomeracja łódzka PL1001	strefa łódzka PL1002	strefa łódzka PL1002
1	SO ₂	A	A	A
2	NO ₂	A	A	-
3	NO _x	-	-	A
4	CO	A	A	-
5	C ₆ H ₆	A	A	-
6	PM ₁₀	C	C	-
7	Pb	A	A	-
8	As	A	A	-
9	Ni	A	A	-
10	Cd	A	A	-
11	B(a)P	C	C	-
12	PM _{2,5}	C	C	-
13	O ₃	A/D2	A/D2	A/D2

Symbole klas wynikowych poszczególnych zanieczyszczeń w strefach oceny jakości powietrza według kryteriów oceny dla ochrony zdrowia oraz ochrony roślin

Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim na podstawie badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2016r. Łódź 2017r.

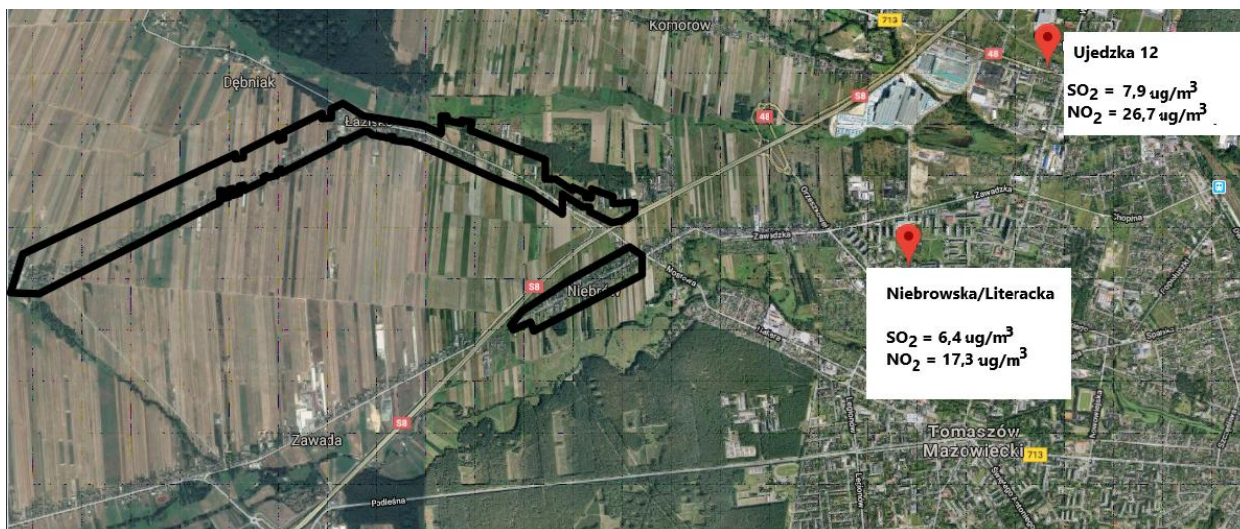
Na obszarze objętym planem występują takie same poziomy zanieczyszczenia powietrza, jak dla całej gminy.

Udział emisji liniowej (komunikacyjnej) – jest odczuwalny w rejonach gminy, sąsiadujących z głównymi trasami komunikacyjnymi. Źródłem tego rodzaju emisji są drogi o dużym natężeniu ruchu kołowego. Zanieczyszczenia komunikacyjne to głównie: tlenek i dwutlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, pyły, metale ciężkie. Wpływają one na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego i powodują wzrost stężenia ozonu w troposferze. Istotne jest również zapylenie powstające na skutek ścierania się opon, okładzin hamulcowych i nawierzchni dróg.

Obszar opracowania sąsiaduje z drogą ekspresową S8, która ma decydujący wpływ na jakość powietrza atmosferycznego na obszarze sporządzanego planu.

Na terenie całego województwa łódzkiego stwierdzono przekroczenie poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu, w wyniku czego nadano obu strefom oceny klasę D2. Gmina Tomaszów Mazowiecki została objęta Programem Ochrony Powietrza ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszony PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)piranu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀.

W 2016 r. na obszarze miasta Tomaszów Mazowiecki zostały zlokalizowane dwa punkty pomiarów pasywnych stężenia zanieczyszczeń NO₂ i SO₂. Są to punkty pomiarowe zlokalizowane najbliżej obszaru opracowania. Wyniki pomiarów wskazano poniżej.

Wyniki pomiarów pasywnych z 2016 r. dla poszczególnych zanieczyszczeń w mieście Tomaszów Mazowiecki

Źródło: Pomiary pasywne SO₂ i NO₂ w woj. łódzkim w 2016 r., WIOŚ

Wartości powyższych zanieczyszczeń dla obszaru opracowania przyjąć jako zbliżone do stężeń zanieczyszczeń w punkcie przy ul. Ujazdkiej w Tomaszowie Mazowieckim, ze względu iż analizowany teren zlokalizowany jest również w niedalekim położeniu od drogi o dużym natężeniu ruchu – S8. Poziom dopuszczalny dla średniorocznego stężenia SO₂ w środowisku wynosi 20 µg/m³, zaś dla NO₂ - 40 µg/m³. Okazuje się zatem, że w sąsiedztwie punktów pomiarów do przekroczeń dopuszczalnych wartości w 2016 r. nie dochodziło, co również dotyczy obszaru opracowania zmiany planu, dla którego należy przyjąć zbliżone wartości.

6.3. Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektroenergetycznym

Promieniowanie elektroenergetyczne

Ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal o częstotliwości od 0,1 do 300 MHz i mikrofal od 300 do 300 000 MHz, umieszczone w środowisku naturalnym. Do głównych, sztucznych źródeł emisji pól elektromagnetycznych stanowiących zagrożenie dla środowiska należą linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV.

Na podstawie przeprowadzonych przez WIOŚ pomiarów nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnego natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w żadnym ze zbadanych punktów pomiarowych na terenie województwa łódzkiego. Oznacza to, że wartości natężenia PEM w 2016 r. w skali województwa utrzymywały się na stosunkowo niskich poziomach. Obecnie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi nie posiada wykazu terenów, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, z wyszczególnieniem terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz miejsc dostępnych dla ludzi. Z

przeprowadzonych pomiarów w latach 2008 – 2016 nie wynika jednak aby do takich przekroczeń w ogóle dochodziło.

Nie zmienia to faktu, że głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego na obszarze opracowania (i gminie), są napowietrzne – przesyłowe linie elektroenergetyczne. Przez obszar opracowania przebiega linia energetyczna wysokiego napięcia.

Ograniczenie uciążliwości promieniowania elektromagnetycznego powinno sprowadzać się do:

- analizy wpływu na środowisko nowych obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne (na etapie wydawania decyzji – współpraca ze Starostwem powiatowym),
- zobowiązaniu inwestorów do pomiarów kontrolnych rzeczywistego rozkładu promieniowania w otoczeniu stacji (lokalizacja nowych obiektów związanych z przebywaniem ludzi).

Prawo ochrony środowiska, prawo budowlane, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz sanitarne regulują, iż w obrębie promieniowania elektromagnetycznego pozostawia się „pas ochronny” z ograniczeniami w użytkowaniu (ograniczenia dot. przebywania ludzi) w celu ochrony ludzi i środowiska.

Hałas

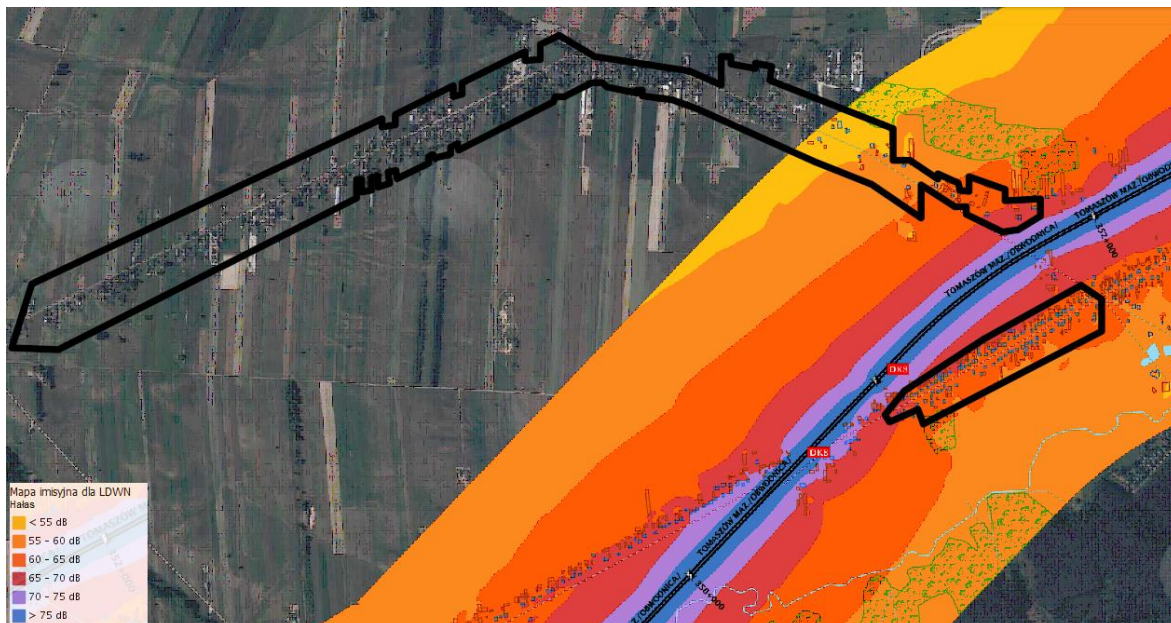
Na obszarze gminy Tomaszów Mazowiecki głównym źródłem zagrożeń akustycznych jest transport drogowy. Większa elastyczność transportu drogowego w porównaniu z transportem kolejowym oraz większa niż kilkanaście lat temu dostępność na rynku środków transportu drogowego zadecydowała o obecnej jego dominacji. Wraz z niewystarczającym i spóźnionym, w stosunku do tempa rozwoju komunikacji drogowej, rozwojem układów drogowo – ulicznych, uległy pogorszeniu warunki akustyczne w wielu obszarach i na terenach położonych w pobliżu dużych tras komunikacyjnych. Infrastruktura transportu drogowego jako źródło dźwięku charakteryzuje się liniową geometrią źródła i zmiennością wielkości emisji źródła wzdłuż drogi.

Tereny objęte projektem planu, mogą znaleźć się w zasięgu oddziaływania hałasu komunikacyjnego (drogowego), odczuwalnego w otoczeniu dróg publicznych obszaru (S8, powiatowych i gminnych). W praktyce jest to jedyny rodzaj ponadnormatywnego hałasu przenikającego do środowiska na tym obszarze.

Podstawowym źródłami ponadnormatywnego hałasu przenikającego do środowiska analizowanego obszaru jest przebiegająca przez teren gminy, znajdująca się poza planem lecz przebiegająca między dwoma jego częściami droga ekspresowa S8. Cechuje ją głównie ruch tranzytowy (w tym ruch pojazdów ciężkich).

Zgodnie z mapą imisyjną dla LDWN (długookresowy średni poziom dźwięku) na obszarze opracowania w jego wschodniej części hałas komunikacyjny,

emitowany wzdłuż S8 jest hałasem ponadnormatywnym (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku).

Długookresowy średni poziom dźwięku na obszarze opracowania
Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Na obszarze opracowania występuje zabudowa, która – w myśl obowiązującego prawa - jest zabudową chronioną akustycznie (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku), dlatego wymaga się wprowadzania ustaleń dt. równoważności poziomu hałasu na poziomie 55 db(A) w dzień i 50 dB(A) w nocy zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz na poziomie 60 db(A) w dzień i 50 dB(A) (budownictwo zagrodowe).

Według badań WIOŚ najwięcej osób w gminie narażonych jest na hałas o poziomie 50-55 dB (zarówno w czasie pory dziennej, jak i nocnej). Działania podejmowane w celu zmniejszenia uciążliwości hałasu dotyczą przede wszystkim modernizacji dróg (poprawa stanu nawierzchni) oraz tworzenia pasów zieleni ochronnej wzdłuż szlaków komunikacyjnych.

Jeśli nowa zabudowa będzie zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej, w strefie o emisji hałasu w przedziale 55-60dB wymaga ona ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami m.in. poprzez odpowiednie usytuowanie i ukształtowanie budynku, stosowanie elementów amortyzujących drgania oraz osłaniających i ekranujących przed hałasem, a także poprzez racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku i zapewnienie wymaganej izolacji przegród.

Zgodnie z Uchwałą Nr LII/650/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 maja 2018 w sprawie określenia programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, objętych przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu, położonych wzdłuż dróg krajowych w województwie łódzkim, po których

przejeżdża ponad 6 mln pojazdów rocznie fragment drogi S8 znajdujący się niedaleko obszaru opracowania został włączony do wyżej wymienionego programu.

Działania podejmowane w celu ograniczenia emisji dźwięku na terenach sąsiadujących z odcinkami dróg krajowych mają zatem na celu bardziej złagodzenie oddziaływania ruchu drogowego oraz poprawę stanu klimatu akustycznego. Bardzo trudne jest natomiast doprowadzenie do stanu, w którym w bliskim sąsiedztwie przebiegu infrastruktury drogowej nie będą przekroczone wartości dopuszczalne.

Działania polegające na ograniczeniu hałasu pochodzącego od ruchu drogowego można podzielić na trzy następujące rodzaje: – ograniczenie hałasu w strefie emisji, – ograniczenie hałasu w strefie imisji, – działania organizacyjne.

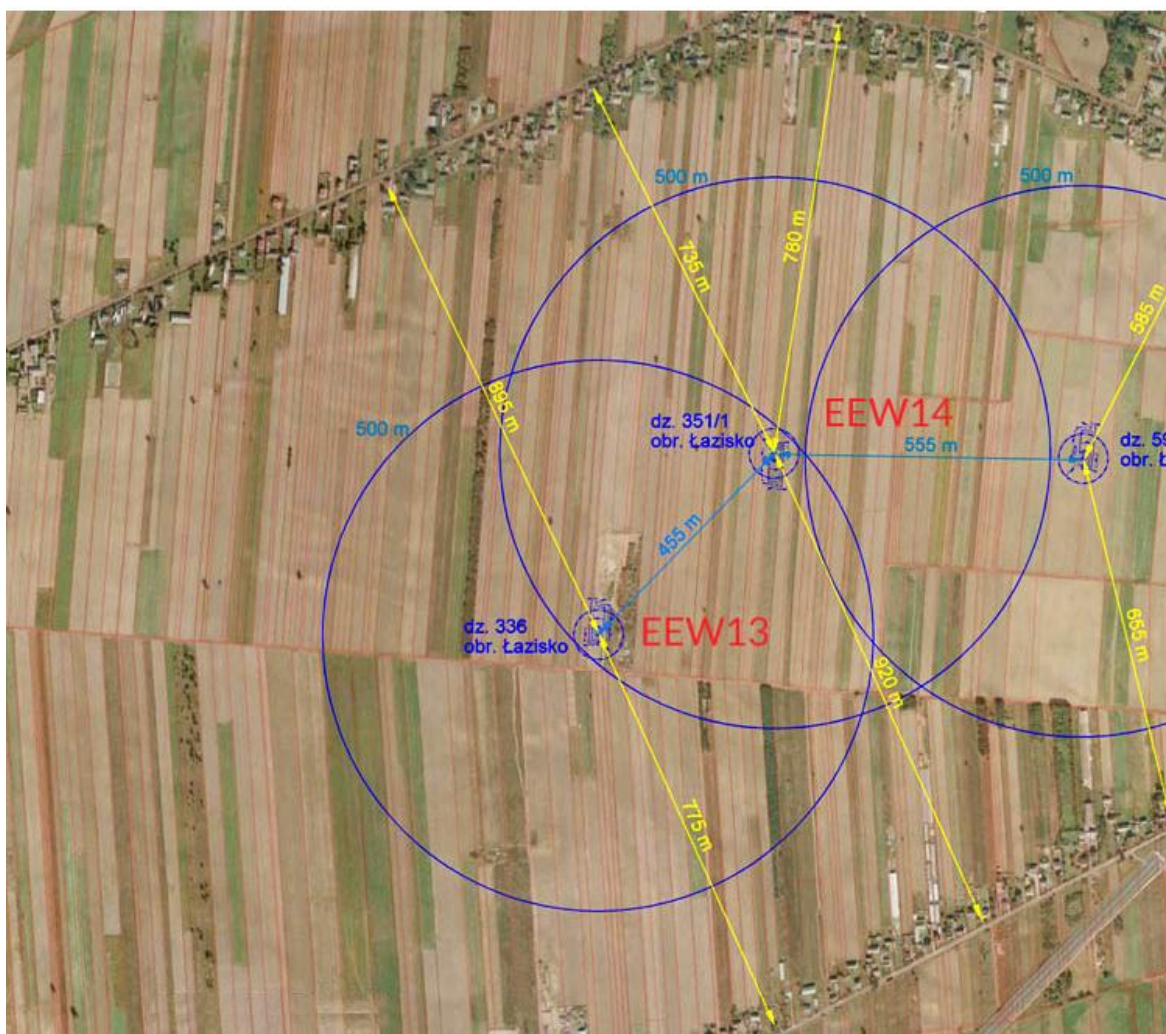
Do grupy działań w strefie emisji można zaliczyć m.in. wymianę starej, zniszczonej nawierzchni na nową. Wymiana nawierzchni może spowodować redukcję hałasu w sąsiedztwie drogi o ok. 2 - 4 dB, w zależności od stanu drogi przed remontem. Możliwe jest również zastosowanie tzw. nawierzchni „cichych”, lub nawierzchni o zredukowanej hałaśliwości, dzięki którym możliwa jest jeszcze większa redukcja hałasu (4 - 5 dB).

Kolejnymi działaniami mającymi wpływ na kształtowanie klimatu akustycznego w sąsiedztwie dróg krajowych są działania w strefie imisji. W chwili obecnej najbardziej popularnym środkiem mającym na celu ograniczenie hałasu w tej strefie jest stosowanie ekranów akustycznych. Należy jednak zaznaczyć, że w wielu przypadkach zastosowanie tych urządzeń nie jest możliwe. Ekranów akustycznych nie można zastosować na tych odcinkach dróg, gdzie po ich wybudowaniu nastąpi pogorszenie warunków bezpieczeństwa ruchu. Z tego powodu należy rozważyć również inne sposoby zabezpieczenia terenów chronionych przed oddziaływaniem hałasu. Właściwe planowanie przestrzenne polega na tym, aby budynki podlegające ochronie akustycznej lokalizować w dalszej odległości od infrastruktury drogowej. Natomiast bliżej dróg mogą być zlokalizowane budynki handlowo - usługowe, które nie podlegają ochronie akustycznej. Dodatkowo budynki te mogą stanowić naturalny ekran akustyczny dla budynków chronionych akustycznie, zlokalizowanych w dalszej odległości.

W przypadku bliskiej lokalizacji takich obszarów w stosunku do projektowanego odcinka drogi, należy zaproponować takie zabezpieczenia przeciwhałasowe, aby zabudowa podlegająca ochronie akustycznej nie znalazła się w strefie oddziaływania hałasu o poziomie przekraczającym wartości dopuszczalne.

Farma wiatrowa

W miejscowości Łazisko planowana jest realizacja inwestycji, polegającej na budowie Ekologicznej Elektrowni Wiatrowej. Inwestor uzyskał prawomocne pozwolenie na budowę siłowni wiatrowej Vestas V90 o wysokości 105m i mocy 2MW. Realizacja niniejszej inwestycji planowana jest na drugą połowę 2019 r.

Lokalizacja Elektrowni i odległości od najbliższych zabudowań
Źródło: <http://www.ekologicznaelektrownia.pl>

Budynki mieszkalne w miejscowościach Łazisko oraz Niebrów, na obszarze których sporządzany jest mpzp znajdują się w odległości mniejszej niż dziesięciokrotna wysokość planowanej siłowni wiatrowej.

Realizacja inwestycji, polegającej na budowie farmy wiatrowej generuje przede wszystkim wpływ na warunki akustyczne oraz walory krajobrazowe.

Hałas emitowany podczas pracy elektrowni wiatrowych może być odczuwany przez człowieka jako jeden z czynników oddziałujących na środowisko. Hałas turbin wiatrowych ze względu na źródło emisji akustycznej można podzielić na:

- **hałas mechaniczny** pochodzący z gondoli (czyli związany z pracą generatora, przekładni i skrzyni biegów). Hałas ten generuje dominujące składowe widma amplitudowo – częstotliwościowego w zakresie słyszalnym, tzn. w paśmie powyżej 100 Hz. Częstotliwości te nie stanowią większego zagrożenia dla środowiska

w dalszych odległościach od źródła, np. przy obszarach chronionych akustycznie, ze względu na wystarczające tłumienie fali dźwiękowej przez powietrze, czy pochłanianie przez grunt. Dodatkowo większość turbin wiatrowych posiada wygłuszenie samej gondoli, co wpływa na redukcję hałasu pochodzącego od elementów mechanicznych turbin.

- **hałas aerodynamiczny** jest wynikiem pracy łopat (czyli związany z zaburzeniem ośrodka sprężystego na końcówkach łopat, turbulencją, kawitacją powietrzną oraz zmianami ciśnienia ośrodka sprężystego podczas przejścia łopat obok wieży). Przy sprzyjającym wietrze końcówki łopat mogą poruszać się z prędkością 250 km/h (około 70 m/s), przez co powodują emisję akustyczną zarówno w zakresie infradźwięków jak i w zakresie słyszalnym (charakterystyczny dźwięk przy przejściu łopat przez wieżę). Przyjęto, że hałasem infradźwiękowym jest hałas, w którego widmie występują składowe o częstotliwościach infradźwiękowych od 1 Hz do 20 Hz i o niskich częstotliwościach słyszalnych. Infradźwięki powstają na skutek zmiany ciśnienia ośrodka sprężystego bezpośrednio powiązanego z prędkością obrotową turbiny.

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawnymi, ustalenia niniejszego planu miejscowego spełniają obowiązujące wymagania dotyczące odległości zabudowy mieszkaniowej od farm wiatrowych.

Według ustawy z dnia 20 maja 2016 o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, farmy wiatrowe mogą nie mogą być sytuowane bliżej niż wynosi dziesięciokrotność wysokości elektrowni wiatrowej od zabudowań mieszkalnych. Inwestor Ekologicznej Elektrowni Wiatrowej 13 uzyskał prawomocne pozwolenie na budowę jeszcze przed wejściem w życie ustawy.

Celem sporządzanego planu miejscowego jest uzupełnienie zabudowy w miejscowościach Niebrów oraz Łazisko, w tym zabudowy przeznaczonej na funkcję mieszkaniową. Aktualne przepisy prawne wskazują, iż plany miejscowe, obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy zachowują moc. Co więcej, ustawa zezwala gminom na sporządzenie i uchwalenie miejscowych planów na podstawie przepisów dotychczasowych (bez wymogu stosowania minimalnych odległości w sytuowaniu farm) w ciągu 36 miesięcy od wejścia w życie aktu.

6.4. Zagrożenie środowiska przez odpady

Na terenie opracowania wytwarzane będą wytwarzane głównie odpady komunalne, bytowe oraz w mniejszym stopniu odpady z rolnictwa, sadownictwa, leśnictwa, odpady opakowań z tworzyw sztucznych, papieru, szkła, metalu itp., zużyte urządzenia, akumulatory, odpady budowlane, odpady medyczne, odpady podmiotów gospodarczych (przemysłowe).

Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Tomaszów Mazowiecki w 2017r. wyniosła 3115,934 Mg, z czego:

- selektywnie zebrano 326,305 Mg;
- odpadów biodegradowalnych w ilości 94,028 Mg odpadów;
- odpadów rozbiórkowych i gruzu budowlanego odebrano w ilości 15,360Mg,

Osiągnięty za rok 2017 poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów zbieranych w sposób selektywny, tj.: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, wyniósł zgodnie z ww. obliczeniami 34 %. Jest to wskaźnik

wysoki, biorąc pod uwagę, że wymagany w roku 2017 poziom odzysku tych frakcji surowcowych wynosi 20%.

W sumie unieszkodliwianie odpadów pozostaje nadal obok odprowadzania i oczyszczania ścieków, głównym problemem ochrony środowiska gminy.

W ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wskazano iż podmiot odbierający odpady komunalne do właścicieli nieruchomości obowiązany jest do przekazywania odebranych odpadów komunalnych zmieszanych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, przeznaczonych do składowania, wyłącznie do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych

(tj. spełniających wymogi art. 35 ust. 6 nowej ustawy o odpadach). Zgodnie z zasadą bliskości z art. 20 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, nakazuje się również, aby odpady komunalne zmieszane, pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych, o ile są przeznaczone do składowania, a także odpady zielone, były przetwarzane na terenie regionu gospodarki odpadami komunalnymi, na którym zostały wytworzone.

Do końca czerwca 2018 r na terenie regionu III sortownie zmieszanych odpadów komunalnych pełniącą funkcję zastępczą była Sortownia odpadów zmieszanych w mieście Tomaszów Mazowiecki ul. Majowa 87/89.

Docelowy system unieszkodliwiania odpadów w gminie Tomaszów Mazowiecki (a tym samym na obszarze opracowania), zgodnie z treścią Planu Gospodarki Odpadami dla województwa łódzkiego oparty jest o System Gospodarki Odpadami w regionie III województwa łódzkiego, bowiem skład tego regionu został zaliczony m.in. powiat tomaszowski.

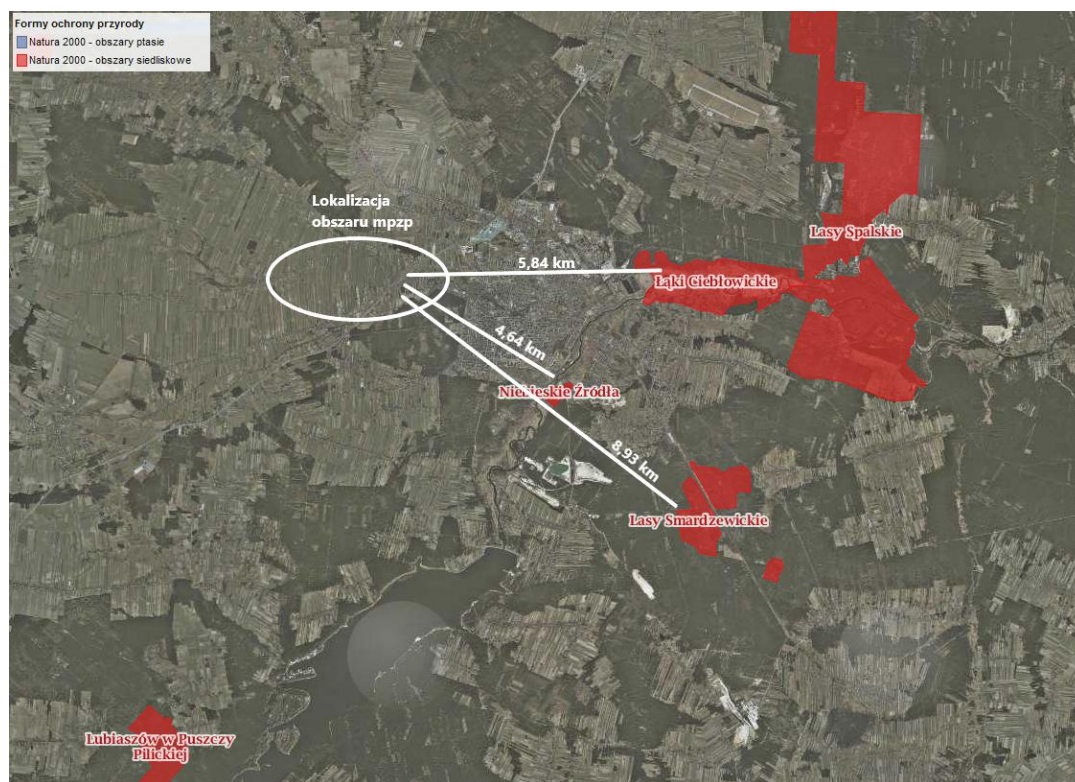
Gmina (wraz z obszarem opracowania) należąc do regionu III korzysta obecnie z regionalnych instalacji w:

- Płoszowie gm. Radomsko, prowadzone przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Radomsku,
- Pukininie gm. Rawa Mazowiecka, prowadzone przez ZGO AQUARIUM z siedzibą w Rawie Mazowieckiej.

7. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ PLANU, DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCA OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na terenie opracowania nie występują żadne powierzchniowe formy ochrony przyrody. Nie stwierdza się istotnych problemów ochrony środowiska, w odniesieniu do obszarów o wybitnych walorach przyrodniczych, w tym chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody, a w szczególności obszarów Natura 2000. Nie występują żadne użytki ekologiczne ani pomniki przyrody.

Ze względu na stosunkowo dużą odległość (4,64 km) do najbliższego obszaru Natura 2000 stwierdza się, iż planowane działania nie będą wpływać negatywnie na obszar Natura 2000.

Położenie obszaru mpzp względem najbliższego obszaru Natura 2000

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Wykluczone są jakiegokolwiek negatywne, znaczące oddziaływania rozstrzygnięć zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe – na cele i przedmiot ochrony obszarów.

Analiza odległości form ochrony przyrody w promieniu 30 km od obszaru objętego zmianą miejscowego planu (w km):

REZERWATY	
Kruszewiec	4.61
Niebieskie Źródła	4.75
Starodrzew Lubochniański	5.51
Matecz	6.99
Czarny Ług - otulina	7.14
Czarny Ług	7.22
Sługocice	8.75
Jeleń	9.86
Gać Spalska	11.15
Spała	11.28
Twarda	11.34
Lubiaszów	12.20
Konewka	12.81
Meszcze	13.91
Gaik	14.09
Dęby w Meszczach	15.03
Błogie	15.85
Las Jabtoniowy	16.08

Łaznów	18.02
Rawka	19.51
Żądłowice	21.13
Jaksonek	22.64
Popień	24.98
Gańków	25.73
Wolbórka	28.97

PARKI KRAJOBRAZOWE

Sulejowski Park Krajobrazowy - otulina	2.56
Spalski Park Krajobrazowy - otulina	5.74
Spalski Park Krajobrazowy	7.12
Sulejowski Park Krajobrazowy	7.23

PARKI NARODOWE

Kampinoski Park Narodowy	8.31
--------------------------	------

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

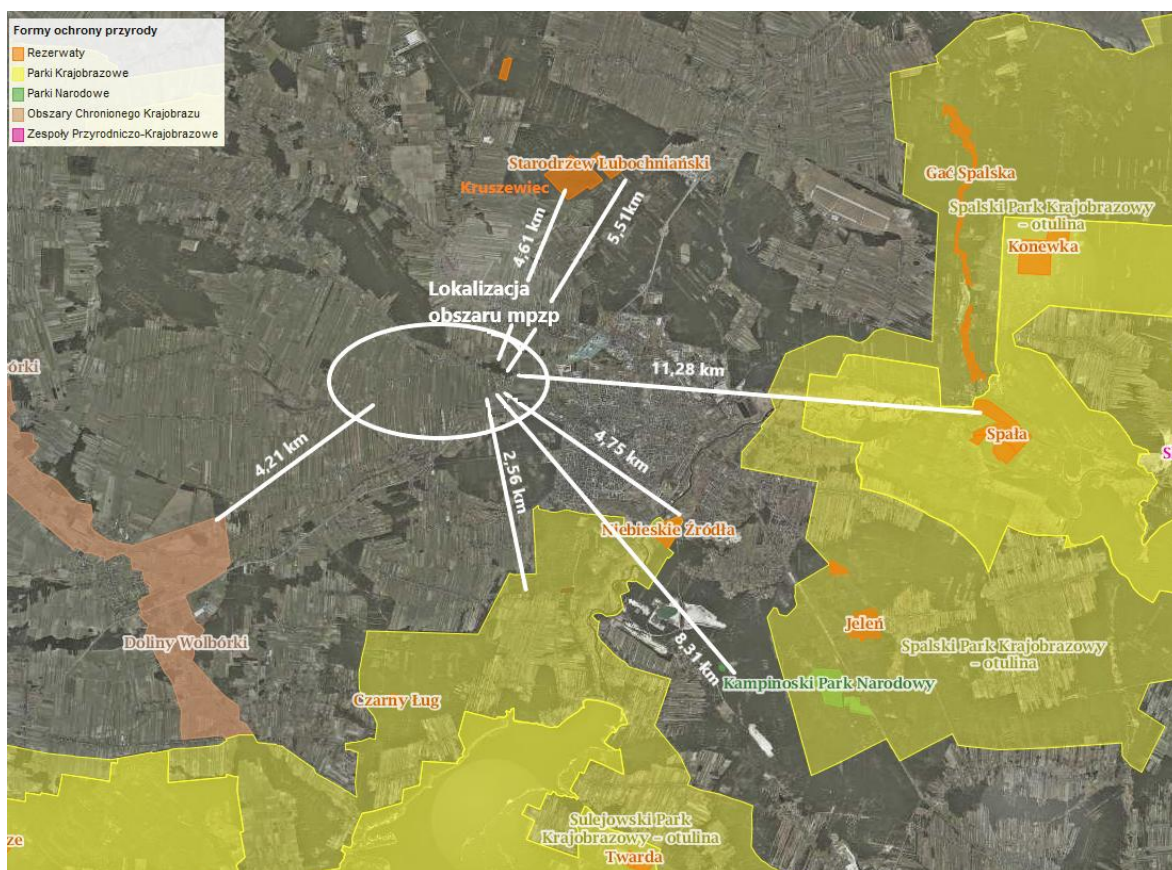
Doliny Wolbórki	4.21
Górnej Rawki	19.93
Piliczański Obszar Chronionego Krajobrazu	23.68
Doliny Mrogi i Mrożycy	25.11
Dolina Miazgi pod Andrespołem	25.47

ZESPÓŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE

Skarpa Jurajska	17.46
Rochna	25.34
Dolina Mrogi	28.02
Źródła Neru	28.93
NATURA 2000 OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY	
Dolina Pilicy PLB140003	23.45

NATURA 2000 SPECJALNE OBSZARY OCHRONY

Niebieskie Źródła PLH100005	4.64
Łąki Ciebłowickie PLH100035	5.84
Lasy Smardzewickie PLH100024	8.93
Lasy Spalskie PLH100003	10.07
Lubiaszów w Puszczy Pilickiej PLH100026	12.20
Dąbrowy Świetliste koło Redzenia PLH100019	18.21
Dolina Dolnej Pilicy PLH140016	19.40
Dolina Środkowej Pilicy PLH100008	22.12
Dolina Czarnej PLH260015	24.50
Buczyna Gańkowska PLH100016	25.65

Położenie obszaru mpzp względem najbliższych form ochrony przyrody
Źródło: opracowania własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

W ramach obszaru sporządzanej zmiany mpzp nie występują również użytki ekologiczne oraz drzewa stanowiące pomniki przyrody.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM

Wszelkie ustalenia dokumentów planistycznych ustanawianych na poziomie gminnym (w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) wymagają uwzględnienia celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu krajowym i regionalnym. Wynika to pośrednio z przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W opracowywaniu prognozy oddziaływania na środowisko, zbadano czy zapisy projektu miejscowego planu spełniają założenia i cele ustanowione w dokumentach wyższych szczebli.

Uwarunkowania w zakresie ochrony środowiska, wynikające z dokumentów krajowych i wojewódzkich:

Dokumenty krajowe:

1) Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 r.

Jednym z wyznaczonych w dokumencie celów jest kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska i walorów krajobrazowych Polski. Celem ograniczenia zanieczyszczeń, uzyskania i utrzymania dobrego stanu wód, poprawy stanu ilościowego zasobów wodnych oraz poprawy gospodarki odpadami, w koncepcji ustalono niniejsze kierunki działań:

- zaspokojenia bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych,
- zabezpieczenia możliwości dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne, kulturowe i lokalne walory środowiska,
- zapewnienia racjonalnego powiązania rozwoju społeczno-gospodarczego z ochroną zasobów wodnych i ich dostępnością,
- zapewnienia bezpieczeństwa poprzez podjęcie działań na rzecz ograniczenia ryzyka powodziowego oraz zagrożenia skutkami suszy,
- zapewnienia ciągłości i możliwości rozwoju na wielu obszarach Polski przez skuteczną ochronę złóż surowców kopalnych (w tym wód mineralnych) przed bezplanową eksploatacją.

Projekt miejscowego planu przede wszystkim chroni zasoby wodne poprzez wprowadzenie ograniczeń w zagospodarowaniu części obszaru planu położonej w granicach Obszaru Najwyższej Ochrony Wód Podziemnych (ONO) oraz w granicach Obszaru Wysokiej Ochrony Wód Podziemnych (OWO).

Bieżące potrzeby rozwojowe społeczeństwa zostaną zaspokojone w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych, m.in. dzięki ustaleniom dotyczącym odprowadzania ścieków, wód opadowych i roztopowych oraz odpowiedniego gospodarowania odpadami.

2) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Jest to dokument opracowany w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2014 – 2020. Głównym celem Programu jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwoju spójności terytorialnej.

Proponowane w programie działania w ramach ochrony środowiska będą się koncentrować na rozwoju infrastruktury w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami, przeciwdziałaniu zmniejszeniu różnorodności biologicznej oraz zwiększeniu możliwości zapobiegania zagrożeniom naturalnym i wzmocnieniu odporności na zagrożenia związane z efektami zmian klimatu.

Ustalenia planu regulują gospodarkę wodno-ściekową oraz gospodarkę odpadami na obszarze opracowania. Wprowadza się również duży udział powierzchni biologicznie czynnej, co sprzyjać będzie naturalnej retencji. Poprawa retencji zapobiega negatywnym skutkom zmian klimatycznych takich jak susza lub podtopienia terenów w okresie długotrwałych opadów lub odwilży.

3) Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku

Rekomendowane w dokumencie działania na rzecz zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do wymiaru ekologicznego to m.in.:

- gwarancje, że każdy program rozwoju gospodarczego i polityka sektorowa, każda działalność gospodarcza poddana zostanie ocenie oddziaływania na środowisko,
- gwarancje, że w każdy program zagospodarowania przestrzennego kraju i regionu wkomponowane zostaną elementy ochrony środowiska, zdrowia, dóbr kultury, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- gwarancje, że działalność proekologiczna, w tym wykorzystanie odnawialnych zasobów energetycznych i recykling surowców, stanie się konkurencyjna na rynku poprzez właściwą politykę finansową i fiskalną, wprowadzającą internalizację kosztów zewnętrznych ochrony zdrowia i środowiska do ceny rynkowej produktów,
- swobodny transfer technologii i inwestycji proekologicznych oraz wsparcie dla eksportu polskiej myśli technicznej w tym zakresie.

Plan wprowadza szereg zapisów dotyczących ochrony środowiska, m.in. t.j. zakaz lokalizacji instalacji do wytwarzania biogazu oraz innych instalacji mających na celu pozyskiwanie energii z odpadów, zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu dróg i infrastruktury technicznej), ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami, poprzez realizację zaopatrzenia na ciepło przez ogrzewanie gazem lub innymi paliwami o wysokiej czystości spalin, regulacja gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno-ściekowej i inne.

1) Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2020

„Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020”, Uchwała Nr XXXIII/644/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2013 r.

Jest to najważniejszy dokument programowy przygotowany przez Samorząd Województwa Łódzkiego, określający zasady i kierunki długofalowej koncepcji rozwoju regionu, misję rozwoju województwa, wyznaczający cele i priorytety polityki rozwoju prowadzonej na terenie regionu. W dokumencie tym uznano, że misją regionu, wynikającą z aktualnego stanu województwa oraz przewidywanych zmian warunków zewnętrznych jest: „Podniesienie atrakcyjności Województwa w strukturze regionalnej Polski i Europy jako regionu sprzyjającego zamieszkaniu i gospodarce przy dążeniu do budowy wewnętrznej spójności i zachowaniu różnorodności jego miejsc”.

Celem strategicznym jednego z trzech filarów polityki regionalnej jest zrównoważony rozwój przestrzenny regionu z silnie powiązaniem systemem osadniczym, z nowoczesną infrastrukturą oraz racjonalnie wykorzystywanymi zasobami środowiska przyrodniczego. W ramach celu należy skupić się m.in. na wysokiej jakości środowiska przyrodniczego. Strategia rozwoju województwa określa w tej kwestii następujące kierunki działań:

- utworzenie spójnego wewnętrznie regionalnego systemu obszarów chronionych w powiązaniu z systemem krajowym, m.in. poprzez wspieranie działań na rzecz objęcia ochroną prawną obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych;
- utrzymanie różnorodności biologicznej, m.in.: poprzez zachowanie zasobów przyrodniczych, ochronę zagrożonych składników przyrody;

- utworzenie systemu przyrodniczo-kulturowego w obszarze powiązań Aglomeracji Łódzkiej, m.in. poprzez: wspieranie działań na rzecz obejmowania ochroną terenów zieleni, lasów oraz obiektów i obszarów zabytkowych, ich rewaloryzacji oraz połączenie tych elementów w jeden spójny system przyrodniczo-kulturowy.

Projekt planu uwzględnia cele ustanowione w strategii rozwoju województwa łódzkiego, wprowadzając ustalenia gwarantujące zachowanie podstawowych wartości przyrodniczych na obszarze realizacji inwestycji. Zapisy planu sprzyjają zachowaniu zasobów przyrodniczych m.in. poprzez ochronę wód podziemnych, powierzchniowych, ochronę powierzchni ziemi (m.in. zakaz lokalizacji składowisk odpadów) czy też wprowadzeniu ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów w sąsiedztwie terenów leśnych.

Utrzymanie jakości powietrza zapewnione zostanie przez zapis dot. realizacji zaopatrzenia na ciepło przez ogrzewanie gazem lub innymi paliwami o wysokiej czystości spalin, zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko czy też zakazu lokalizacji instalacji do wytwarzania biogazu oraz innych instalacji mających na celu pozyskiwanie energii z odpadów.

2) „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi” – uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.

W zakresie ochrony środowiska przyrodniczego celem strategicznym na terenie województwa jest stworzenie regionu o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego.

Kierunki działań, które składają się na powyższy cel to:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, poprzez ochronę gleb i racjonalne gospodarowanie złożami kopalin,
- zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych (poprzez m.in. poprawę zdolności retencyjnej zlewni, poprawę jakości wód powierzchniowych i ochronę zasobów wód podziemnych),
- poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez wdrażanie technologii zmierzających do ograniczenia emisji CO₂,
- kształtowanie zasobów leśnych,
- zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej,
- zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego,
- przeciwdziałanie zagrożeniom m.in. poprzez poprawę klimatu akustycznego, ograniczenia zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, ograniczenie zagrożenia awariami, ograniczenie zagrożenia ruchami masowymi, ograniczenie zagrożenia powodziowego, przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu.

Dlatego też plan wprowadza m.in. zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, chroni zasoby wód podziemnych, powierzchniowych oraz ziemi poprzez regulacje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami.

Plan wprowadza również ograniczenia związane z utrzymaniem odpowiedniego klimatu akustycznego wśród zabudowy związanej ze stałym pobytam ludzi oraz wprowadza ustalenia dotyczące promieniowania elektromagnetycznego, ustanawiając pas ochronny od napowietrznej energetycznej linii wysokiego napięcia.

3) Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014–2020 jest dokumentem o charakterze operacyjnym określającym główne kierunki rozwoju województwa.

W Programie podkreśla się problem niekorzystnego uwarunkowania naturalnego w regionie związane są przede wszystkim z klimatem i siecią hydrograficzną.

Interwencja polityki regionalnej winna być ukierunkowana na ochronę małej retencji

i gospodarki wodnej. Osia priorytetową nierozzerwalnie związaną z zagadnieniami ochrony środowiska jest oś priorytetowa: III Gospodarka niskoemisyjna i ochrona środowiska.

Celami szczegółowymi natomiast są: wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych, poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i w sektorze budownictwa mieszkaniowego, zmniejszenie energochłonności infrastruktury, poprawa zdolności adaptacji do zmian klimatu, ograniczenie składowania odpadów oraz wzrost stopnia odzyskiwania odpadów, w tym recykling odpadów, racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej ochrona różnorodności biologicznej.

Plan przedstawia możliwość zaopatrzenia na ciepło przez ogrzewanie gazem lub innymi paliwami o wysokiej czystości spalin. W planie zawarte są również zalecenia dotyczące wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Dodatkowo wprowadzone zostają warunki prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami. Warto podkreślić, że plan zakazuje lokalizacji wszelkich powierzchniowych i podziemnych składowisk odpadów. W ramach ochrony różnorodności biologicznej, plan przede wszystkim ustala maksymalny stopień zabudowy i utwardzenia powierzchni a także minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działkach.

4) Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego

„Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego 2016 na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024”.

„Program ochrony środowiska województwa łódzkiego 2016” uwzględnia analizę i ocenę stanu środowiska, określa: - wojewódzkie cele i priorytety ochrony środowiska do 2020 z perspektywą do roku 2024 wraz z działaniami, które będą prowadzić do osiągnięcia wyznaczonych celów ekologicznych. Cele ochrony środowiska do 2020 z perspektywą do roku 2024 wraz z działaniami zostały ujęte w 10 obszarach interwencji, dotyczących poszczególnych elementów środowiska. Poniżej wymieniono cele wskazane w dokumencie :

- Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu;
- Poprawa klimatu akustycznego w województwie łódzkim;
- Ochrona przed polami elektromagnetycznymi ;

- Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych;
- Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą;
- Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej;
- Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi;
- Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz rekultywacja terenów zdegradowanych;
- Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego;
- Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej;
- Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- Zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.

W celu poprawy jakości powietrza projekt planu zakłada możliwość zaopatrzenia

w ciepło poprzez ogrzewanie gazem lub innymi paliwami o wysokiej czystości spalin. Plan odnosi się również do stosowanie nośników energii wytwarzanych przez odnawialne źródła energii do ogrzewania pomieszczeń oraz produkcję energii elektrycznej i ciepłej wody na potrzeby własne, ze źródeł o mocy nie przekraczającej 100kW.

Wprowadzono także zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Pomocne w dążeniu do osiągnięcia dobrego stanu JCWP i JCWPd są zapisy planu dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, w tym przede wszystkim konieczność odprowadzania ścieków do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej oraz zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i ziemi.

Plan zawiera również ustalenia wpływające na ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Przede wszystkim wyznacza się obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na każdej z działek ale również ustala się konieczność ochrony terenów leśnych poprzez ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów w ich sąsiedztwie na podstawie zapisów przepisów szczególnych.

Projekt zmiany planu nie zawiera zapisów, które byłyby sprzeczne z przepisami ustawy – *Prawo ochrony środowiska* lub z pozostałymi przepisami (*ustawy o odpadach, prawa wodnego, ustawy o ochronie przyrody, itd.*).

Reasumując, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych we wsiach Łazisko i Niebrów w gminie Tomaszów Mazowiecki należy ocenić pozytywnie – z punktu widzenia zarówno jego zawartości, jak i spodziewanej realizacji – w aspekcie potrzeb wynikających z obecnego i oczekiwanego stanu środowiska gminy. Jego realizacja nie powinna spowodować skutków, które mogłyby być uznane jako pogarszające stan środowiska także w szerszej – ogólnogminnej skali.

9. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PRZYSZŁEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

Bezpośrednim powodem przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsiach Łazisko i Niebrów w Gminie Tomaszów Mazowiecki było wejście w życie ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. W sąsiedztwie miejscowości Łazisko i Niebrów, przed wejściem w życie ww. ustawy, inwestor uzyskał pozwolenie na budowę elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100 kV. W promieniu dziesięciokrotnej wysokości elektrowni znalazły się, m.in. fragmenty tych wsi, dla których opracowywany jest niniejszy plan miejscowy.

Zgodnie z ww. ustawą możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej, realizowanej w oparciu o plan miejscowy, w odległości mniejszej niż dziesięciokrotna wysokość elektrowni wiatrowych (w dniu podjęcia uchwały o przystąpieniu do opracowania planu miejscowego), upływała z dniem 1 lipca 2019 r., obecnie została wydłużona o kolejne 36 miesięcy.

Przedmiotem ustaleń planu jest uzupełnianie istniejącej tkanki mieszkaniowej na obszarze objętym planem wraz z drobnymi zakładami usługowo- produkcyjnymi. Wyznaczone w planie nowe tereny przeznaczone pod zabudowę będą stanowić kontynuację istniejących wzdłuż dróg terenów zabudowy mieszkaniowej.

9.1. W zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego

Plan ustala ochronę powietrza przed zanieczyszczeniami, poprzez zaopatrzenie na ciepło poprzez stosowanie ogrzewania pomieszczeń gazem, olejem niskosiarkowym lub innymi paliwami zapewniającymi wysoki stopień czystości emisji spalin, w tym stałymi, których stosowanie jest zgodne z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska. Dopuszczono również stosowanie nośników energii wytwarzanych przez odnawialne źródła energii do ogrzewania pomieszczeń oraz produkcję energii elektrycznej i ciepłej wody na potrzeby własne, ze źródeł o mocy nie przekraczającej 100kW.

Tego typu ustalenia pozwolą na ograniczenie w znacznym stopniu jednego z głównych źródeł zanieczyszczenia powietrza w omawianym obszarze, jakim jest niska emisja z palenisk indywidualnych.

9.2. W zakresie emisji zanieczyszczeń do wód lub do ziemi

Projekt planu ustala się ochronę wód powierzchniowych i podziemnych poprzez:

- docelowe odprowadzanie ścieków w systemie kanalizacji zbiorczej poprzez rozbudowę istniejącej gminnej sieci kanalizacyjnej. Do czasu wyposażenia terenu w sieć kanalizacji sanitarnej dopuszczono odprowadzanie ścieków do szczelnych, bezodpływowych zbiorników do składowania nieczystości ciekłych oraz funkcjonowanie przydomowych oczyszczalni ścieków. Plan wprowadza zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód lub do ziemi;

- nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie działki budowlanej. Wody te powinny być odprowadzane do ziemi przy zachowaniu wymogów przepisów odrębnych z zakresu gospodarki wodami. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych może odbywać się z utwardzonych nawierzchni ulic do rowów przydrożnych, zbiorników infiltracyjnych lub na teren nieutwardzony w granicach ulicy; dopuszcza się odcinkowe skanalizowanie rowów.
- obowiązek, przy realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w których występują zanieczyszczenia stwarzające zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych, stosowania rozwiązań ograniczających ich emisję do środowiska,
- zakaz lokalizowania wszelkich powierzchniowych i podziemnych składowisk odpadów;

Takie zapisy planu są wystarczające, aby uchronić wody podziemne i ziemię przed zanieczyszczeniem.

9.3. W zakresie zagrożenia odpadami i zanieczyszczenia gleby lub ziemi

Ochronę powierzchni ziemi plan zapewnia poprzez:

- gospodarowanie odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi – nakaz wstępnego magazynowania i selekcji odpadów na działkach budowlanych w urządzeniach przystosowanych do tego celu oraz odbiór i usuwanie zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki odpadami;
- obowiązek urządzenia nawierzchni miejsc na pojemniki służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się zanieczyszczeń do ziemi;

Ważnym ustaleniem projektu planu w kwestii zagrożeń stwarzanych przez odpady jest zakaz na obszarze planu lokalizowania wszelkich powierzchniowych i podziemnych składowisk odpadów.

9.4. W zakresie wykorzystywania zasobów środowiska i niekorzystnego przekształcania terenu

W zakresie zasad kształtowania zabudowy i sposobów zagospodarowania terenu w projekcie planu zawarto m.in.:

- parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu;
- wskaźniki kształtowania zabudowy: powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, intensywności zabudowy (odnoszące się do powierzchni działki budowlanej w granicach terenu)
- ustalenia o nieprzekraczalnych liniach zabudowy,
- ustalenia o nieprzekraczalnych liniach zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie lasu,

- warunki sytuowania budynków w stosunku do granicy z sąsiednią działką budowlaną.

W zakresie granic i sposobu zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów w projekcie planu zawarto m.in.:

- ustalenia chroniące planu zabytki archeologiczne,
- ochronę części obszaru planu położonej jest w granicach Obszaru Najwyższej Ochrony Wód Podziemnych (ONO) oraz w granicach Obszaru Wysokiej Ochrony Wód Podziemnych (OWO),
- zasięg stref oddziaływania od istniejących magistrali wodociągowych \varnothing 800 i \varnothing 1000 relacji Tomaszów Mazowiecki - Łódź, o szerokości 16 m, po 8 m na każdą stronę od osi wodociągu;

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w projekcie planu zawarto m.in.:

- zasięg ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów związany z przebiegiem istniejących, napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu:
 - o 15 kV: o szerokości 15,0 m, tj. po 7,5 m od osi linii w obu kierunkach,
 - o 110 kV: o szerokości 36 m, tj. po 18 m od osi linii w obu kierunkach
- zasięg ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów w sąsiedztwie terenów leśnych (ZL).

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w projekcie planu zawarto m.in.:

- ustalenia dotyczące form zabudowy: wysokości budynków, kształtu dachów, stosowanych materiałów wykończeniowych na elewacjach, stosowanych pokryć dachowych oraz kolorystyki elewacji i dachów muszą zapewniać spójność architektoniczną całemu budynkowi i zespołowi budynków na działce budowlanej.
Kierunek głównej kalenicy dachu budynków – równoległy do granicy frontowej działki budowlanej lub równoległy lub prostopadły do granicy z sąsiednią działką budowlaną;
- w zakresie materiałów wykończeniowych stosowanych na budynkach:
 - o dachy – dachówka, blachodachówka, blacha w arkuszach lub pokrycia bitumiczne,
 - o elewacje – tynk, cegła licowa, kamień, drewno, szkło, metal, okładziny z płytek ceramicznych, gresy,
 - o stosowanie nie więcej niż 3 rodzajów materiałów wykończeniowych na elewacjach;
- w zakresie kolorystyki budynków i dachów:
 - o dachy – odcienie czerwieni, brązu lub szarości; wymogu nie stosuje się do dachów płaskich,
 - o elewacje – cegła licowa, metal, drewno i kamień w ich naturalnych kolorach;

- powierzchnie tynkowane lub wykonane z betonu barwionego – w kolorach wg systemu NCS o odcieniach posiadających do 20% domieszki czerni oraz nieprzekraczające 20% chromatyczności barwy; dopuszcza się stosowanie odcieni spoza wyznaczonych przedziałów wyłącznie na fragmentach ścian budynków, nieprzekraczających 30% powierzchni danej elewacji;
- w zakresie dachów budynków:
 - mieszkalnych - dwuspadowe lub wielospadowe o jednakowym kącie spadku przeciwległych połaci dachu i nachyleniu od 20° do 45°, z dopuszczeniem dachu płaskiego nad częścią garażowo-gospodarczą,
 - gospodarczych i garażowych - jedno-, dwuspadowe i wielospadowe o kącie nachylenia do 45°, lub dachy płaskie, jednospadowe - w budynkach zlokalizowanych przy granicy działki,
 - usługowych i produkcyjnych - płaskie, jedno-, dwuspadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia do 45°.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, m.in.:

- ustala się ograniczenia w zakresie możliwości i intensywności wykorzystania terenów
- zakazuje się lokalizacji:
 - instalacji do wytwarzania biogazu oraz innych instalacji mających na celu pozyskiwanie energii z odpadów,
 - przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska; zakaz nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu dróg i infrastruktury technicznej;
- ustala się ochronę przed hałasem dla istniejącej i projektowanej zabudowy oraz zapewnienia właściwego standardu akustycznego na terenach podlegających ochronie akustycznej zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska,
- ustala się ochronę powietrza przed zanieczyszczeniami, poprzez ustalenia dotyczące zaopatrzenia w ciepło,
- ustala się ochronę wód powierzchniowych i podziemnych poprzez:
 - ustalenia dotyczące odpowiedniego odprowadzania ścieków, wód opadowych i roztopowych,
 - obowiązek, przy realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w których występują zanieczyszczenia stwarzające zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych, stosowania rozwiązań ograniczających ich emisję do środowiska,
 - zakaz lokalizowania wszelkich powierzchniowych i podziemnych składowisk odpadów;
- ustala się ochronę powierzchni ziemi poprzez:
 - gospodarowanie odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - obowiązek urządzenia nawierzchni miejsc na pojemniki służące do czasowego gromadzenia odpadów stałych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się zanieczyszczeń do ziemi;
- ustala się ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym, poprzez:
 - możliwość realizacji obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej, przy czym na terenach przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej

- jednorodzinnej dopuszcza się wyłącznie lokalizację infrastruktury o nieznacznym oddziaływaniu,
- o w odległości do 18 m od osi napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV oraz w zasięgu linii elektroenergetycznej 15 kV, wyznaczonego w odległości do 7,5 m od osi linii, , zakaz: lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz lokalizacji obiektów budowlanych w odległościach od linii mniejszych niż określają to normy i przepisy odrębne,.

Tak sformułowane zapisy projektu planu kształtują i regulują w sposób właściwy wszystkie działania związane z nieprawidłowym wykorzystaniem zasobów środowiska oraz niewłaściwym przekształceniem terenu. Jakikolwiek inne zapisy planu w tym zakresie byłyby bezprzedmiotowe, bowiem kwestie: ochrony środowiska, korzystania ze środowiska, muszą być rozstrzygane w trybie ustaw. Plan zagospodarowania przestrzennego nie powinien powielać rozstrzygnięć, zawartych w tych aktach prawnych.

Projekt planu zawiera sformułowania zapewniające ochronę przyrodniczą lub krajobrazową obszaru zasługującego ze względu na swe walory na ochronę w zakresie możliwości planu (w zakresie określonym *ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym*). Równocześnie plan nie zawiera zapisów, których treść mogłaby zagrażać tym obszarom.

9.5. W zakresie emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych

W zakresie ochrony akustycznej projekt planu ustala dla istniejącej i projektowanej zabudowy na terenach podlegających ochronie akustycznej zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska, zapewnienie właściwego standardu w zakresie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku oraz zgodnie z ustaleniami szczegółowymi dla poszczególnych terenów;

W odniesieniu do ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, plan ustala:

- możliwość realizacji obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej, przy czym na terenach przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dopuszcza się wyłącznie lokalizację infrastruktury o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych,
- w zasięgu ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów związanych z przebiegiem istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV, wyznaczonego w odległości do 18 m od osi linii oraz w zasięgu linii elektroenergetycznej 15 kV, wyznaczonego w odległości do 7,5 m od osi linii, z zastrzeżeniem lit. c, zakaz:
 - o lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, w granicach strefy ochronnej w terenie, w którym występuje przekroczenie dopuszczalnego poziomu oddziaływania pola elektromagnetycznego,

- określone w przepisach odrębnych z zakresu prawa budowlanego i elektroenergetyki,
- o lokalizacji obiektów budowlanych w odległościach od linii mniejszych niż określają to normy i przepisy odrębne,
- ustalenia pkt 7 lit. b oraz strefy pokazane na rysunku planu, przestają obowiązywać w przypadku przebudowy lub skablowania linii 15 kV lub 110 kV.

W zakresie zasilania w energię elektryczną plan ustala:

- rozbudowę sieci elektroenergetycznych w zależności od potrzeb;
- ustala się zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej na warunkach określonych w przepisach odrębnych;
- ustala się zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej średniego lub niskiego napięcia;
- ustala się powiązanie sieci z układem zewnętrznym poprzez linie elektroenergetyczne oznaczone na rysunku planu oraz linie elektroenergetyczne z nimi powiązane;
- dopuszcza się wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii lub w urządzeniach kogeneracyjnych;
- dopuszcza się lokalizację nowych stacji transformatorowych z bezpośrednim dostępem do drogi publicznej, z uwzględnieniem wymogów przepisów odrębnych w tym przepisów z zakresu ochrony środowiska.

W zakresie dostępu do telekomunikacyjnych połączeń przewodowych ustala się rozbudowę przewodowej sieci telekomunikacyjnej w systemie napowietrzno-kablowym; powiązanie sieci z układem zewnętrznym poprzez sieci zlokalizowane zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

W zakresie dostępu do telekomunikacyjnych połączeń bezprzewodowych:

- dopuszcza się rozwój bezprzewodowej sieci telekomunikacyjnej;
- dopuszcza się budowę i montaż urządzeń radiowych sieci telekomunikacyjnych, w tym anten i stacji bazowych (na terenach przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dopuszcza się wyłącznie lokalizację infrastruktury o nieznacznym oddziaływaniu)

Takie zapisy projektu planu chronią odpowiednio tereny wymagające ochrony akustycznej oraz zabezpieczają obszar przed powstawaniem źródeł wytwarzających ponadnormatywne promieniowanie elektroenergetyczne.

9.6. W zakresie występowania poważnych awarii

Nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska oraz człowieka mogą mieć miejsce w wyniku:

- prowadzenia działalności przemysłowej z użyciem substancji niebezpiecznych,
- transportu materiałów i substancji niebezpiecznych,
- celowej działalności człowieka związanej z pozbywaniem się, w sprzeczności z przepisami substancji lub materiałów niebezpiecznych.

Na terenie objętym zmianą planu, nie funkcjonują obiekty lub instalacje, które mogłyby kwalifikować się do obiektów dużego (ZDR) lub zwiększonego (ZWR),

ryzyka wystąpienia poważnej awarii; zmiana planu nie przewiduje także ich lokalizacji w obszarze opracowania. Toteż na analizowanym obszarze nie zaistnieją zakłady, które miałyby obowiązek spełnienia warunków i wymagań, określonych w treści *Tytułu IV Prawa ochrony środowiska – „Poważne awarie”*, a w szczególności określonych w art. 243 – 264 tej ustawy.

10. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA NA CAŁOŚĆ ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W ICH WZAJEMNYM POWIĄZANIU

Realizacja planu powinna spowodować poprawę stanu poszczególnych elementów środowiska lub usunięcie bądź ograniczenie istniejących uciążliwości i zagrożeń. Warunkiem powodzenia w tym zakresie, prócz ścisłego przestrzegania i egzekwowania ustaleń proponowanych w sporządzanym dokumencie, jest równoległe podporządkowanie się samorządu, jak i podmiotów gospodarczych działających na jego terenie, wymaganiom i warunkom ochrony i kształtowania środowiska określonym generalnie *ustawą Prawo ochrony środowiska*. Także korzystanie ze środowiska gminy, może mieć miejsce wyłącznie w granicach dopuszczonych przez obowiązujące prawo.

Realizacja zmiany planu nie spowoduje radykalnego pogorszenia stanu poszczególnych elementów środowiska, ani w obszarze planu, ani poza nim.

10.1. W zakresie oceny stanu i funkcjonowania środowiska wynikającego z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencji do zmian przy braku realizacji ustaleń projektu planu

Jako główne ograniczenia w możliwościach zagospodarowania obszaru mpzp *opracowanie ekofizjograficzne* określa przebieg napowietrznych linii energetycznych wysokiego napięcia oraz przebieg drogi S8.

Opracowanie ekofizjograficzne określiło następujące możliwości, a zarazem warunki zagospodarowania przestrzennego obszaru:

- W przypadku przeznaczania terenów w sąsiedztwie napowietrznych linii wysokiego napięcia na cele inwestycyjne, z zainwestowania kubaturowego oraz funkcji wiążących się ze stałym przebywaniem ludzi należy wyłączyć pasy o odpowiedniej szerokości wzdłuż napowietrznych linii.
Uwzględniono w planie.
- W przypadku uzupełniania zabudowy w niedalekim sąsiedztwie drogi S8 należy zapewnić ochronę przed zewnętrznym hałasem i drganiami.
Uwzględniono w planie.
- Podstawowe zasady gospodarowania wodami, powinny sprowadzać się do preferowania powierzchniowego odprowadzania i lokalnej retencji wód opadowych.
Uwzględniono w planie.

Reasumując projekt planu uwzględni zalecenia sprecyzowane w *opracowaniu ekofizjograficznym*. Przy założeniu braku realizacji ustaleń planu należy przyjąć, iż stan środowiska, krajobrazu, istniejących ekosystemów, będzie ulegał postępującemu pogorszeniu w sposób dużo szybszy, niżby to miało miejsce przy realizacji wskazanych ustaleń.

Należy kierować się zasadą racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody, utrzymania równowagi przyrodniczej zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

10.2. W zakresie oceny zagrożeń dla środowiska z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstawać na terenie objętym projektem zmiany planu lub innych terenach

Zawarte w treści projektu planu ustalenia dotyczące:

- zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska (nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu dróg i infrastruktury technicznej),
- ochrony przed hałasem dla istniejącej i projektowanej zabudowy oraz zapewnienia właściwego standardu akustycznego na terenach podlegających ochronie akustycznej zgodnie z wymogami przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska,
- ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami, poprzez realizację zaopatrzenia na ciepło ogrzewanie pomieszczeń gazem, olejem niskosiarkowym lub innymi paliwami zapewniającymi wysoki stopień czystości emisji spalin,
- na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług (MN, MNU), dopuszcza się wyłącznie lokalizację infrastruktury o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych,
- zakazu lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, w granicach strefy ochronnej w terenie, w którym występuje przekroczenie dopuszczalnego poziomu oddziaływania pola elektromagnetycznego,

wraz z pozostałymi zapisami – **ograniczają w istotnym stopniu całość zagrożeń w środowisku, a tym samym wykluczają ich ewentualny, ujemny wpływ na zdrowie ludzi.**

11. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE

Stopień zachowania wartości przyrodniczych obszaru objętego planem powinien stanowić głównie kryterium ochrony prawidłowości ustaleń z punktu widzenia środowiska przyrodniczego. Dlatego też w prognozie zwrócono uwagę na proponowane formy użytkowania terenu i zapisy regulujące możliwość działań, a zwłaszcza ochrony środowiska przyrodniczego.

W celu pełnego określenia skutków realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze, należy zidentyfikować charakter – siłę oddziaływań, zakres czasowy i trwałość negatywnych oraz pozytywnych oddziaływań przedstawionego zagospodarowania terenów.

Ocena przewidywanych oddziaływań

Obszary Natura 2000

Na obszarze planu nie występują obszary Natura 2000, dlatego nie przewiduje się oddziaływania na te tereny (oddziaływanie obojętne).

Zmiana planu nie narusza istotnego z punktu widzenia przyrodniczego zróżnicowania ekosystemów o szczególnej wartości przyrodniczej ani występujących tu gatunków roślin i zwierząt. Stwierdza się, że planowane zagospodarowanie terenu nie będzie w zakłócać równowagi środowiska w aspekcie zachowania różnorodności biologicznej.

Nie wykazano na terenie MPZP gatunków zwierząt, dla ochrony, których wyznaczono obszar **Natura 2000**. Nie wykazano także jakichkolwiek typów chronionych siedlisk przyrodniczych, a występujących w tym najbliższym obszarze Natura 2000.

Wykluczone są jakiegokolwiek negatywne, znaczące oddziaływania rozstrzygnięć zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe – na cele i przedmiot ochrony Obszarów Natura 2000.

Realizacja zmiany mpzp nie stwarza zagrożenia dla chronionych walorów form ochrony przyrody w jego otoczeniu, a w szczególności:

- nie wpłynie na pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt chronionych w sieci obszarów Natura 2000,
- nie spowoduje dezintegracji obszarów Natura 2000,
- nie wpłynie na spójność sieci obszarów Natura 2000.

Bioróżnorodność:

- oddziaływanie obojętne czyli brak oddziaływania na przyrodniczą różnorodność biologiczną ze względu na inwestowanie na terenie nie posiadającym szczególnych wartości przyrodniczych, ustalenia planu nie naruszają zatem takich wartości,
- oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, stałe- wprowadzono obowiązek zachowania części obszaru biologicznie czynnego.
- oddziaływanie obojętne – nie przewiduje się utraty bioróżnorodności w ekosystemach leśnych. Lasy zlokalizowane na obszarze mpzp pozostaną w użytkowaniu leśnym. Dodatkowo, zastosowane zostaną ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów w sąsiedztwie terenów leśnych

(zgodne z przepisami odrębnymi). Ograniczenia dotyczą głównie zachowania odpowiedniej odległości względem lasu, co związane jest z przepisami przeciwpożarowymi. Tereny bezpośrednio graniczące z lasem w ujęciu ekologicznym stanowią strefę ekotonową. Jest to przejściowa strefa między lasem a gruntami nieleśnymi, zwykle charakteryzująca się dużym bogactwem gatunkowym. Zatem odsunięcie zabudowy od granicy lasu dodatkowo ograniczy wpływ inwestycji na utratę występującej w tej strefie bioróżnorodności.

Rośliny, zwierzęta:

- oddziaływanie negatywne mało znaczące (przeciętne), bezpośrednie, średnioterminowe – w wyniku budowy nowych obiektów budowlanych pogorszy warunki bytowania gatunków pospolitych –ptaków, ssaków i owadów – oddziaływanie może zostać zminimalizowane poprzez wprowadzenie dodatkowych elementów kompozycji zieleni, co może poprawić standard bytowania organizmów.

W projekcie planu nie uwzględniono sformułowań zapewniających ścisłą ochronę przyrodniczą lub krajobrazową obszarów i obiektów ze względu na brak na danym terenie obszarów objętych ochroną prawną, lub zastępujących ze względu na swe walory na ochronę. Równocześnie projekt planu nie zawiera zapisów, których treść mogłaby zagrażać tym obszarom.

Nie wykazano na terenie MPZP gatunków zwierząt, dla ochrony, których wyznaczono obszar Natura 2000. Nie wykazano także jakichkolwiek typów chronionych siedlisk przyrodniczych.

- oddziaływanie obojętne – realizacja planu nie wpłynie na siedliska leśne. Z uwagi m.in. na przepisy przeciwpożarowe, plan ustala ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów w sąsiedztwie terenów leśnych. Tereny przeznaczone pod zabudowę, bezpośrednio graniczące z lasem w ujęciu ekologicznym stanowią strefę ekotonową. Jest to przejściowa strefa między lasem a gruntami nieleśnymi, zwykle charakteryzująca się dużym bogactwem gatunkowym. Zatem ograniczenie zabudowy od granicy lasu dodatkowo zminimalizuje wpływ inwestycji na utratę występującej w tej strefie siedlisk.

Powietrze i klimat:

- oddziaływanie negatywne małosnaczące (przeciętne), bezpośrednie, długoterminowe, stałe – zwiększenie emisji ciepła oraz zanieczyszczeń do atmosfery ze źródeł niskich (indywidualne paleniska) na skutek powstania nowych terenów mieszkaniowych. Emisja może zostać ograniczona poprzez wykorzystanie gazu, innych paliw ekologicznych lub energii elektrycznej. Brak oddziaływania negatywnego stałego gdy do procesu ogrzewania będą wykorzystywane odnawialne źródła energii.
- oddziaływanie negatywne, małosnaczące (przeciętne), krótkotrwałe - ewentualnie uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń powietrza mogą wystąpić podczas realizacji zamierzeń inwestycyjnych w związku z dostawą

sprzętu i materiałów budowlanych. Zmiany mogą mieć jedynie charakter chwilowy, bezpośredni, natomiast ich zasięg będzie lokalny, w pasie robót. Stopień zanieczyszczenia powietrza nie przekroczy jednak wskaźników określonych w przepisach odrębnych.

- oddziaływanie negatywne, pośrednie, stała - niewielka zmiana klimatu lokalnego może nastąpić w wyniku wzrostu emisji ciepła do atmosfery.

Wpływ planowanej inwestycji na klimat oraz klimatu na trwałość inwestycji:

- Analizowane zmiany mają charakter wyłącznie lokalny. Skala zmian i ich usytuowanie oraz wielkość nie wpłynęły na klimat i jego zmiany.
- Wpływ zmian klimatu na trwałość przedsięwzięcia jest nieistotny, wynika to zarówno z położenia planowanych terenów budowlanych, ich wielkości oraz prognozowanych zmian klimatu.
- Adaptacja inwestycji do zmian klimatu nie jest wymagana.

Wody

- oddziaływanie negatywne, mało znaczące (przeciętne), krótkoterminowe - ustala się oprowadzanie ścieków z projektowanych terenów poprzez sieć kanalizacji sanitarnej. W przypadku braku możliwości przyłączenia do niej dopuszcza się również korzystanie ze zbiorników bezodpływowych, które w przypadku ewentualnej nieszczelności mogą zwiększyć ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych. Korzystanie z tego typu rozwiązań będzie jednak tymczasowe, gdyż plan nakazuje ich likwidację po stworzeniu możliwości przyłączenia się do sieci.
- oddziaływanie obojętne - brak emisji do środowiska gruntowo - wodnego przy przyjętej zasadzie odprowadzania ścieków do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej i określeniu zakazu wprowadzania ścieków do wód i ziemi.
- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, stałe - powiększenie obszarów zurbanizowanych związane jest zawsze ze zmniejszeniem zdolności gruntu do infiltracji, co powoduje nadmierny odpływ wód opadowych oraz roztopowych z terenu. Pojawia się zatem zagrożenie w odniesieniu do wód gruntowych, których poziom może wówczas ulec obniżeniu a ich zasoby zmniejszeniu. W konsekwencji może nastąpić nadmierne wysuszenie gruntu, powodujące zanikanie oraz degradację cieków wodnych w ramach terenu opracowania. Projekt planu jednak w znaczny sposób minimalizuje zagrożenia związane ze zmniejszeniem zdolności infiltracyjnej oraz pozytywnie wpływa na warunki naturalnej retencji poprzez zapisy związane z ograniczeniem powierzchni zabudowanych i utwardzonych oraz zapewnianie minimalnych wielkości powierzchni biologicznie czynnej na działkach.
- oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe - zdiagnozowany obecnie zły stan wód Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na obszarze zmiany planu może ulec częściowej poprawie dzięki regulacjom związanym z prowadzeniem gospodarki wodno-ściekowej. W przypadku realizacji dozwolonych rodzajów przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w których mogą wystąpić ewentualne

zanieczyszczenia stwarzające zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych plan nakazuje stosowania rozwiązań ograniczających ich emisję do środowiska. Co więcej w celu ochrony jakości wód zakazuje się lokalizowania wszelkich powierzchniowych i podziemnych składowisk odpadów.

Założone w planie ustalenia mogą przyczynić się do szybszego osiągnięcia zakładanych w Planie Gospodarowania Wodami celów środowiskowych.

- oddziaływanie obojętne – brak oddziaływania na Obszar Najwyższej Ochrony Wód Podziemnych (ONO) oraz Obszar Wysokiej Ochrony Wód Podziemnej (OWO), w granicach których leży część obszaru mpzp. Uporządkowana dzięki realizacji ustaleń planu gospodarka ściekowa oraz gospodarka odpadami zmniejszy ryzyko zanieczyszczeń zasobów wodnych. Przy przyjętej zasadzie odprowadzania ścieków do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej i określeniu zakazu wprowadzania ścieków do ziemi - brak emisji do środowiska gruntowo – wodnego.

Dodatkowo plan ustala ochronę niniejszych obszarów, którą należy prowadzić według regulacji zawartych w przepisach odrębnych.

- oddziaływanie obojętne – realizacja ustaleń nie będzie wpływała na ujęcie wód podziemnych, zlokalizowane na obszarze opracowania, m.in. dzięki przyjętym w planie obostrzeniom dotyczącym odprowadzania ścieków. Co więcej, obowiązuje strefa ochrony bezpośredniej ujęcia wody, dla której stosuje się dodatkowe ograniczenia.

Zasoby naturalne, powierzchnia ziemi

- oddziaływanie negatywne mało znaczące (przeciętne) – jedynym sposobem ingerencji w istniejącą pokrywę glebową i rzeźbę terenu będzie zabudowa powstała na skutek uzupełniania obecnego zagospodarowania (m.in. roboty związane z posadowieniem budynków). Ze względu na skalę obecnego zainwestowania terenu, naruszenie podłoża gruntu w wyniku realizacji założeń planu nie wpłynie znacząco na zmiany powierzchni. Ustalenia planu dotyczące minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej zapewnią pozostawienie niezabudowanych terenów o nienaruszonej powierzchni gruntu.
- oddziaływanie obojętne – wprowadzone obostrzenia co do realizacji nowych obiektów decydują iż nie będą one generować znaczących zanieczyszczeń gleb i ziemi. Na obszarze nie powstaną zakłady mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (za wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej i dróg). Związane z zanieczyszczeniami gleb powierzchniowe i podziemne składowiska odpadów na przedmiotowym obszarze są zakazane.

Krajobraz

- oddziaływanie obojętne- realizowanie nowych obiektów budowlanych nie wpłynie na przekształcenia krajobrazu miejscowości Łazisko i Niebrów, m.in. ze względu na zastosowanie wskaźników urbanistycznych. Zapisy uwzględniają zasady estetyki, a nowe obiekty zachowają spójność z istniejącym krajobrazem. Zapewnią to m.in. ustalenia dotyczące kompozycji: kształty i kąty pochylenia

dachów, wysokość budynków, rodzaj stosowanych ogrodzeń itp. Dodatkowo, dzięki ustaleniu nieprzekraczalnych linii zabudowy zachowany zostanie historyczny układ przestrzenny wsi Łazisko – rządówka.

Dobra materialne

- oddziaływanie obojętne - zmiana planu nie wprowadza nowych wartości na tereny obecnie użytkowane. Na obszarze nie występują istniejące obiekty zaliczane do dóbr materialnych, na które ustalenia miejscowego planu mogłyby w jakikolwiek sposób wpływać.

Zabytki

- oddziaływanie obojętne – brak oddziaływania na obiekty zabytkowe wpisane do rejestru i ewidencji zabytków oraz na stanowiska archeologiczne - ze względu na niewystępowanie na obszarze mpzp.

Ludzie

- oddziaływanie obojętne- nie przewiduje się zwiększenia negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na zdrowie i życie ludzi. Plan wprowadza zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko – za wyjątkiem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej i dróg. Dodatkowo, wyklucza się narażenie ludzi na oddziaływanie pola elektromagnetycznego, ponieważ plan zakazuje lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi w strefach oddziaływania linii energetycznych wysokiego napięcia.
- oddziaływanie pozytywne, silne, bezpośrednie, stałe – może wynikać z zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych.
- oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, stałe – w odniesieniu ochrony zdrowia ludzi wprowadza się ochronę akustyczną dla terenów przeznaczonych do zamieszkania przez ludzi.
- oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, długoterminowe – zabudowa mieszkaniowa obszaru planu znajduje od planowanej inwestycji farmy wiatrowej w odległości mniejszej niż jej dziesięciokrotna wysokość. Może to spowodować uciążliwości akustyczne. Plan ustala więc obowiązek zapewnienia właściwego standardu akustycznego na terenach podlegających ochronie akustycznej zgodnie z wymogami przepisów odrębnych w zakresie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.

20 maja 2016 roku weszła w życie *ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych*. Akt ten wprowadził nowe rozwiązania dotyczące sytuowania farm wiatrowych, określając, że te nie mogą się znajdować bliżej, niż wynosi dziesięciokrotność wysokości elektrowni wiatrowej od zabudowań mieszkalnych. W gminie Tomaszów Mazowiecki, w okolicy obszaru mpzp, jeszcze przed wejściem w życie ustawy, inwestor uzyskał pozwolenie na budowę elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100 kV. W promieniu dziesięciokrotnej wysokości elektrowni

znalazły się, m.in. fragmenty tych wsi, dla których opracowywany jest niniejszy plan miejscowy.

Według obowiązujących przepisów prawnych, plany miejscowe, obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy zachowują moc. Co więcej, ustawa zakłada, że gminy mają możliwość w ciągu 36 miesięcy od wejścia w życie aktu sporządzić i uchwalić plany miejscowe na podstawie przepisów dotychczasowych – to znaczy bez wymogu stosowania minimalnych odległości w sytuowaniu farm.

Ustalenia niniejszego planu miejscowego, dotyczące realizacji zabudowy mieszkaniowej we wsiach Łazisko i Niebrów są zatem zgodne z aktualnie obowiązującym prawem.

12. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH, OGRANICZAJĄCYCH I KOMPENSACYJNYCH

Ustalenia planu w sposób kompleksowy odnoszą się do problematyki ochrony środowiska na jego obszarze.

Oddziaływanie negatywne mało znaczące oraz przeciętne, ustaleń projektu dokumentu stwierdzono w przypadku wpływu realizacji na roślinność, zwierzęta, powierzchnię ziemi, powietrze, wodę a w przypadku pozostałych elementów środowiska stwierdzono oddziaływania obojętne lub korzystne.

Jako działania zapobiegawcze, ograniczające i kompensacyjne negatywnych oddziaływań realizacji zmiany planu proponuje się:

- wprowadzanie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej,
- prowadzenie prac budowlanych w godzinach dziennych,
- prowadzenie prac z uwzględnieniem minimalizacji zajęcia terenu,
- podczas prowadzenia wykopów zabezpieczyć wierzchnią warstwę ziemi, która powinna być ponownie wykorzystana do urządzenia terenów zielonych,
- zorganizować miejsca przechowywania materiałów pędnych i smarów, stanowisk postojowych pojazdów i maszyn roboczych, w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie środowiska,
- tankowanie paliwa, przeglądy, naprawy i konserwacje maszyn prowadzić tylko w miejscach odpowiednio przygotowanych i zabezpieczonych przed przedostawaniem się substancji ropopochodnych do gruntu,
- teren inwestycji, po zakończeniu prac związanych z budową sprzątnąć i przywrócić do stanu funkcjonalności przyrodniczej.
- stosowanie nowoczesnego i sprawnego technicznie sprzętu o niskich parametrach emisji zanieczyszczeń i hałasu,
- zabezpieczenie terenu budowy przed ewentualnym skażeniem środowiska w wyniku potencjalnych wycieków z maszyn, sprzętu budowlanego,
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;

Minimalizacja negatywnych oddziaływań związana powinna być przede wszystkim z działaniami na powierzchnię ziemi -pozyskiwane masy ziemne w fazie budowy mogą zostać wykorzystane do kształtowania terenów zielonych.

Ocena oddziaływania na środowisko potwierdza że realizacja miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w fazie budowy i eksploatacji nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na najważniejsze komponenty środowiska.

13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE

Podstawowym wyznacznikiem przy wprowadzaniu nowych elementów zagospodarowania do środowiska, winno być zachowanie właściwych proporcji między terenami zainwestowanymi a otwartymi, jak również zachowanie ciągłości terenów otwartych oraz przyjęcie i zrealizowanie takich rozwiązań funkcjonalnych i przestrzennych, które umożliwiają zachowanie wartości środowiska lub zminimalizowanie niekorzystnych zmian. Analizując całokształt zagadnień przyrodniczych w opracowywanym projekcie planu można stwierdzić, iż projektowane zamierzenia uwzględniają w znacznym stopniu zasady ochrony środowiska, wykluczając możliwość powstawania poważnego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Ze względu na to że teren objęty planem znajduje się poza obszarem Natura 2000 nie przewiduje się alternatywnych rozwiązań w zakresie celów i ochrony obszarów Natura 2000.

Zaproponowane w projekcie planu założenia są optymalne z punktu widzenia prawidłowości rozwiązań planistycznych.

W poszczególnych komponentach środowiska, uwzględniono słabe punkty oraz metody minimalizacji niekorzystnych skutków realizacji założeń projektowanego dokumentu dla środowiska, z uwzględnieniem celu i skutków dla środowiska.

14. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Według *Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym Espoo* oraz *Ustawy Prawo Ochrony Środowiska* inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa (jak również te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku) powinny podlegać specjalnej analizie.

Analizowany teren nie jest położony w obszarze przygranicznym, a realizacja zainwestowania nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji ma charakter lokalny.

Realizacja ustaleń zmiany planu nie spowoduje możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie ma potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

15. METODY MONITORINGU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Analizą skutków realizacji ustaleń zmiany planu, a –później „monitoringiem” określonym w art. 55 ust. 3 pkt. 5 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* należy objąć następujące parametry:

- zachowanie powierzchni biologicznie czynnej – wzajemne proporcje względem powierzchni zabudowy na działce,
- ilość ścieków odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej,
- ilość odpadów,
- klimat akustyczny.

W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. RZGW i inne.

Monitorowanie realizacji zmiany planu – stosownie do obowiązującego prawa, należy do obowiązków zarówno Burmistrza jak i Rady. Zakres obowiązków tych organów w tym przedmiocie, tryb postępowania, terminy itp. określa art. 32 *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Stanowi on m.in., że:

- w celu oceny aktualności planu, burmistrz dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych,
- Burmistrz przekazuje Radzie wyniki powyższych analiz po uzyskaniu opinii właściwej komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada podejmuje uchwałę w sprawie aktualności planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania określone w treści powołanej powyżej ustawy.

16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem wykonania Prognozy była analiza i ocena ewentualnych skutków środowiskowych związanych z realizacją miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz określenie jego wpływu na poszczególne komponenty środowiska, a także stwierdzenie, czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz zdrowie i życie ludzi.

W Prognozie opisano charakterystykę przyrodniczą. Struktura geologiczna obszaru opracowania i rzeźba powierzchni wykluczają występowanie niekorzystnych zjawisk w postaci osuwisk lub osiadań terenu w ramach analizowanego obszaru. W bliskim sąsiedztwie obszaru przepływają rzeki: Czarna i Wolbórka. Obszar położony jest jednak poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. Część terenu opracowania położona jest w ramach Obszarów

Najwyższej Ochrony Wód Podziemnych (ONO) oraz Obszarów Wysokiej Ochrony Wód Podziemnych. Na obszarze zmiany mpzp brak jest wartościowej fauny i flory. Nie występują obszary chronionego krajobrazu, rezerваты przyrody ani inne znaczące formy ochrony przyrody. Teren ten nie wchodzi również w granice obszarów NATURA-2000.

W ramach prognozy przedstawiono stan środowiska: zasoby przyrody, wody powierzchniowe i podziemne, stan powietrza atmosferycznego. Ogólny stan środowiska przyrodniczego na obszarze mpzp określa się jako stosunkowo dobry. Teren narażony jest jednak na wysoki poziom hałasu komunikacyjnego ze względu na położenie w bezpośrednim sąsiedztwie drogi ekspresowej S8.

W prognozie oddziaływania na środowisko należy dokonać porównania zapisów zawartych w miejscowym planie z zapisami innych dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku niniejszego planu stwierdzono ich zgodność.

Omówiono również potencjalne zmiany stanu środowiska oraz skutki gospodarcze i społeczne w przypadku braku realizacji zapisów zawartych w projekcie planu. Dotychczas urbanizacja obszaru objętego granicami planu opierała się o decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzje w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego. Brak realizacji ustaleń niniejszego MPZP spowoduje, iż miejscowości Łazisko i Niebrów w dalszym ciągu będą rozwijały się w oparciu o decyzje administracyjne, co z kolei może doprowadzić do naruszenia zasad ładu przestrzennego. Brak planu nie skutkowałby bezpośrednio pogorszeniem się stanu środowiska na danym obszarze. Jednak ustalenia zawarte w planie odpowiednio regulują kwestie ochronne związane z ochroną środowiska. Rezygnacja z jakichkolwiek działań w tym zakresie spowoduje ubytki zasobów, a co za tym idzie wykluczy możliwość dalszego, zrównoważonego rozwoju obszaru.

W dalszym etapie dokonano analizy przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją inwestycji przedstawionej w planie. Wykazano negatywne oddziaływanie ustaleń planu na roślinność, zwierzęta, powierzchnię ziemi, powietrze, wodę. Będzie to jednak w większości przypadków wpływ mało znaczący, przeciętny i tymczasowy. W przypadku wielu elementów środowiska stwierdzono oddziaływania obojętne lub korzystne. Ze względu na niewystępowanie na niniejszym terenie form ochrony przyrody, realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko niniejszych terenów. W celu zmniejszenia i ograniczenia oddziaływań na środowisko przyrodnicze w projekcie planu zaproponowano rozwiązania m.in. takie jak zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu, obowiązek odprowadzania ścieków do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej, zakaz lokalizacji podziemnych i powierzchniowych składowisk odpadów, strefę ochronną od napowietrznych linii energetycznych wysokiego napięcia, zakaz lokalizacji instalacji do wytwarzania biogazu oraz innych instalacji mających na celu pozyskiwanie energii z odpadów a także obowiązek zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działce.

Ponieważ ustalenia projektu planu w wystarczającym stopniu uwzględniają ochronę środowiska, w prognozie nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w planie.

Skala działań, które zostaną podjęte w ramach realizacji mpzp ma charakter lokalny, zatem stwierdzono, że nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Końcowy etap prognozy oddziaływania na środowisko stanowi określenie zakresu monitoringu środowiska w odniesieniu do skutków realizacji planu. Zaproponowane parametry do objęcia monitoringiem to zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, ilość ścieków odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej, ilość odpadów, klimat akustyczny.

Po przeprowadzonej ocenie oddziaływania projektu miejscowego planu na środowisko można stwierdzić, że zakres przewidywanych przekształceń środowiska spowodowanych realizacją ustaleń planu mieścić się będzie w dopuszczalnych granicach. Ustalenia projektu planu uwzględniają zasady ochrony i kształtowania środowiska, jak również rozwój społeczno – gospodarczy.

17. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę sporządzono w oparciu o:

1. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2018 poz. 2081),
2. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2018 poz. 1945 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 961, 2018 poz. 1276).
4. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244, 2340),
5. Ustawa z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (Dz. U. t.j. z 2018 r. poz. 992, 1000, 1479, 1544, 1564, 1592),
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409),
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183),
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408),
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133),
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 poz. 1031),
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012 poz. 1109),
12. Uchwała Nr LII/650/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 maja 2018 w sprawie określenia programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, objętych przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu, położonych wzdłuż dróg krajowych w województwie łódzkim, po których przejeżdża ponad 6 mln pojazdów rocznie (Dz.U. 2018, poz. 3321),

13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U z 2010 r. nr 77 poz. 510),
14. Rozporządzenie z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r., poz. 1911).
15. Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. U. UE seria L z 2007 r., Nr 288 s.27 ze zm.),
16. Dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. L. 103 z 25.4.1979) (79/409/EWG),
17. Konwencja o ocenach oddziaływania na środowiska w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. 1999 nr 96 poz. 1110),
18. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.
19. Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku.
20. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego Łódź” – uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.
21. Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2020, Uchwała Nr XXXIII/644/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 lutego 2013r.
22. Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014– 2020.
23. „Program małej retencji dla województwa łódzkiego” (aktualizacja z 2006r.) Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi.
24. Aneks „Wojewódzkiego Programu Małej Retencji dla Woj. Łódzkiego”, WZM i UW w Łodzi, i BPPWŁ w Łodzi, Łódź, marzec 2010.
25. „Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach w latach 2015–2018” – Raport o stanie jakości wód podziemnych w dorzeczach- stan na rok 2016, wyk. Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, listopad, 2017,
26. Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028.
27. Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim za rok 2016, WIOŚ, Łódź.
28. Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, objętych przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu, położonych wzdłuż dróg krajowych w województwie łódzkim, po których przejeżdża ponad 6 mln pojazdów rocznie.
29. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tomaszów Mazowiecki (Uchwała Nr III/27/02 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 20 grudnia 2002 roku)
30. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych we wsiach Łazisko i Niebrów w gminie Tomaszowie Mazowieckim, Pracownia „Teren”, Łódź, 2018 r.
31. Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych we wsiach Łazisko i Niebrów w gminie Tomaszowie Mazowieckim, Pracownia „Teren”, Łódź, 2018 r.

- 32. Strategia Rozwoju Gminy Tomaszów Mazowiecki na lata 2015-2020.
- 33. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tomaszów Mazowiecki na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2022.
- 34. J. Kondracki. Geografia regionalna Polski. PWN Warszawa 2009 r.
- 35. Z. Nowicki. Wody podziemne miast Polski, PIG, Warszawa, 2009 r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) oświadczam, że będąc autorem Prognozy do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych we wsiach Łazisko i Niebrów w Gminie Tomaszów Mazowiecki posiadam wiedzę w tym zakresie, wg art. 74a ust. 2 pkt 2.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Łódź, 20 stycznia 2019 r.

Justyna Borkowska

